

COURT-APPOINTED
23 FEB 1954

INDIAN OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903

No. 8—Vol.—LII

FRIDAY,
19TH FEBRUARY, 1954

Registered at the G.P.O. as a Newspaper

Price 6d.

*There is nothing noble
in being superior to some
other man. The true
nobility is being superior
to your previous self.*

—Hindu Proverb.

—o—

*Who has not found the
heaven below will fail of
it above; God's residence
is next to mine. His furni-
ture is Love.*

—Emily Dickinson,

—o—

*The HONOUR of a
country depends much more
on removing its FAULTS
than on BOASTING of
its QUALITIES.*

—Mazzini.

African Not White Man's Burden— He Carries Country On His Back

DR. A. B. Xuma, an ex-president of the African National Congress, is reported by Sapa to have said at the Capetown University Summer School last Monday that there was nothing more disconcerting than to see apparently intelligent people trying to translate their day dreams into reality, when the facts against their fulfilment were staring them in the face.

The reserves, he said, were already overcrowded. Plots were too small for satisfactory farming, and crops too exposed to drought. Wages earned outside the reserves were the only means of subsistence for the majority of families there.

Dr. Xuma said that the African denied that he was the "White man's burden," who had to be supported by the taxes paid by the White man. He, the African, considered that he carried the country on his back. The farms, the industries and the mines could not be run for one month without the African workers.

European taxpayers could make profits and pay income tax because of the low wages they paid the African.

Dr. Xuma gave a resume of the old tribal system of the Bantu and said that the chief had always had to be accessible to all his people.

The Bantu could not understand it today when they were not allowed to see the Minister or others in authority supposed to be in charge of their affairs.

Dr. Xuma said that when Bantu and White men had first met each other in South Africa, the Bantu had fought for segregation and apartheid.

When the war was over and the European had asked them to come and help with the development of the country, they had hoped that their former enemies were entering into partnership with them for the advancement of all peoples in South Africa.

But they had found instead that an undeclared bloodless war was to continue—a war of attrition, of economic strangulation, denial of free access to land and an exclusion from political power.

These were dangerous weapons against the progress and advancement of the African people. They were soul-destroying.

Asked if the Bantu favoured apartheid today, Dr. Xuma said, "No. We fought for it and lost. Now we want partnership."

The
New India Assurance
Company Limited

for
FIRE, MARINE, LIFE, ACCIDENT
1919-1950

31 YEARS OF SUSTAINED PROGRESS

The confidence of the discerning Public in the NEW INDIA is amply evidenced by the following records attained in 1949:

	Rs.		Rs.
Fire Premium	1,70,32,179	Life Business in force	
Marine Premium	56,04,844	exceeds	54,34,00,000
Miscellaneous Premium	35,84,968	Assets exceed	15,36,00,000
Life Premium	2,88,79,302	Total claims paid over	17,95,00,000

In the vanguard of Indian Insurance THE NEW INDIA offers matchless Security and Service in all fields of Insurance.

The

New India Assurance Company Limited

Cable & Telegraphic
Address:
"RUSTOMJEE" or
"NIASURANCE"

RUSTOMJEE (PTY.) LTD.

Directors: Sorabjee Rustomjee
Rustom Jalbhoy Rustomjee

Principal Controlling Officers in the Union of South Africa

Phone Nos: 25845, 29807 & 28513.—P.O. Box 1610.

74 Victoria Street, DURBAN, NATAL.

EXPERIENCED,
RELIABLE
AGENTS
MAY APPLY

"NEW INDIA IN THE SERVICE OF THE NATION"

Telephone 2335. Telegrams 'BRADFORD'

P.O. Box 110

LUSAKA, NORTHERN RHODESIA

**BRADFORD CLOTHING
FACTORY**

Direct Importers and
Wholesale Merchants

Clothing Manufacturers

Proprietor RAMBHAI D. PATEL

Branch:

CITY STORE

Cairo Road, Lusaka

Always in Stock:

Piece Goods, Hosiery, Cutlery,
Enamelware, Stationery, Drapery,
Crockery, & Wool.

Telegrams
"META" Brokenhill.

Phone 298.
P.O. Box 68.

MEHTA BROS.

(PROP. M. D. MEHTA)

Wholesale Merchants
and
Clothing Manufacturers

We specialise in
Manufacturing
**OVERALL
AND
BOILER SUITS**

Supplied To Trades Only

INDIAN OPINION

FRIDAY, 19TH FEBRUARY, 1954

The Liberal Party And The Congress

THE conference of the Natal Indian Congress criticised the policy of the newly formed S.A. Liberal Party both in relation to the franchise and on the method of struggle. Strange to say our difference with the Congress too is not with the principles for which it stands but its method of struggle. Mr. J. N. Singh, the retiring General Secretary of the Congress quoted the words of Dr. Naicker, the President of the Congress uttered in 1953, and stated that those words were vitally important in the appraisal of the policy of the Liberal Party. The words quoted are as follows:

"Let me say most categorically that only those Europeans belong to the democratic camp, who without reservation, accept the inherent fundamental right of all the oppressed people in South Africa to exercise equal franchise with those who enjoy it at present. Any person who denies the right of the non-Europeans to have equal franchise and speaks of a qualified franchise for them, by his very stand, places himself outside the democratic camp whether such person happens to be White or non-White.

If we are not presumptuous in speaking for the Liberal Party, whose sincerity we do not doubt, we do not think that Party has ever disputed that right nor is there any question of denying it to the non-Europeans. The Liberal Party came into existence when there was a deadlock in the country and no way could be found to solve the problem.

One of the essential principles of satyagraha is to never lose an opportunity of an honourable compromise if it can be found. We may cherish high ideals but it is not possible to reach them all at once. One has to go step by step. We should only be careful in taking the right step and not to land ourselves on the wrong road entirely as some of our misguided

brethren seem to be doing. It is said that "half a loaf is better than no loaf." We believe in that provided it is bread and not something else.

In our own home we cannot have it all our own way. Whether we like it or not we have to compromise to be able to live happily and amicably. The same is the case in this home of ours—South Africa. We object to be treated as Pariahs. But if we are allowed to sit at the same table it would behave us not to be whole-hoggers and demand full equality at once. It is bound to come sooner or later provided we are careful enough to deserve it.

Here in South Africa one inevitable fact is that all the races have to live together. A way must be found how we can live without quarreling with each other. The Government has proposed Apartheid which is totally rejected by all thinking people. There have been talks of communal franchise which has also been rejected. The Liberal Party has proposed franchise on a common roll but loaded for the time being. That we think is a step forward which does not merit to be spurned but to be given serious thought. We shall have to learn to exercise patience and tolerance even under intolerable circumstances. That is the only way we shall be able to win our enemies.

We must confess that we are not very enthused over the talk of holding a "Peoples Convention" to draw up a "Freedom's Charter." All this sounds bombastic. What we must do is to be moderate in our words and determined and daring in our deeds. The Government has thrown challenges to us but we have found ourselves weak in accepting them. That is why we find there is no struggle today

N.I.C.'s Proposed Mahatma Gandhi Trust

AMONG the things discussed at the seventh annual conference of the Natal Indian Congress held in Durban the week-end before last was the question of the Congress properties worth £10,000, and of transferring them to a proposed Mahatma Gandhi Educational and Charitable Trust. There was quite a good deal of acrimonious criticism against those in favour and those against the transferring of the properties and this being a secret move on the part of the Congress—a secret which was divulged by a few prominent members of that body there was some abuse and wrangling indulged in until at last a resolution was passed directing the incoming Working Committee not to transfer the properties to the above mentioned "proposed Mahatma Gandhi Educational and Charitable Trust." What we are interested in is the "proposed" Trust in the name of Mahatma Gandhi. In South Africa there is only one Trust created by Mahatma Gandhi and that is the Phoenix Settlement Trust. No other Trust has ever been created by Mahatma Gandhi. Another Trust is in India which is known as Mahatma Gandhi Memorial Trust in Delhi which has its

branches under its direct supervision in other parts of India. It is surprising that the Trustees of the Phoenix Settlement Trust know nothing about this proposed Trust nor do we think the Trustees of the Trust in India know anything about it. In our humble opinion it is an entirely wrong procedure to create a Trust in the manner contemplated and an abuse of the name of Mahatma Gandhi. It is a pity that Mahatma Gandhi's name is more abused than revered by the so called responsible elements in South Africa. We would humbly suggest that we should be very careful in making use of Mahatma Gandhi's name and associating it with other institutions such as even the Natal Indian Congress. If his name is used we should be very careful about our actions which should not be unworthy of that name which is revered by millions all over the world. Let us try to keep the things created by him in the spirit in which he would have liked us to keep them and let us not venture to create things in his name which we know we cannot keep in that spirit. Such action would be an insult rather homage to his name. We should try to reverent Mahatma Gandhi by our deeds, not to exploit his name by brandishing it where it suits our purpose as we seem to be prone to do all too often.

NOTES AND NEWS

White Unity

THE 'Natal Witness' dated February 15 in the course of a leading article writes: "White unity is an attractive phrase, but in a country in which non-Europeans predominate by four to one it is not really a phrase that counts for very much in the long term. A unity embracing the whole population, and crossing Colour barriers, is the only form of unity that looks like saving South Africa. That sort of unity is unity for something—the welfare and happiness of the various peoples—whereas specifically White unity is usually thought of as unity against something..... Those who love this country and its peoples face the clear-cut choice between clinging cravenly to a rotten and failing support, in the hope that it can somehow be made to last their lifetime, and standing on their feet fearlessly and acknowledging the facts of

change. It is in reality a simple choice between squandering one's children's birthright and preserving it intact."

Asiatics refused Right To Attend Cinema Shows

A request by the Indian and Chinese community of Heidelberg (Transvaal) for the right to attend the local cinema has been refused. Previously Indians and Chinese were admitted, but this practice was stopped years ago. A proposal to the Town Council that the request should be granted on condition that apartheid is fully applied by means of partitions in the cinema received no support. A recommendation by the local branch of the Kultuurvereniging on the introduction of apartheid measures in the town's banks and post office has been strongly supported by the Town Council. Steps are being taken to enforce apartheid in banks and the post office.

"African Continent In Peril" —Says A London Paper

The African continent was in peril, said the 'Sunday Express' (independent, right-wing) in an editorial. "It is endangered by the intolerance and discrimination shown in many places to Coloured peoples." The heading was: "Save Africa—there is no room for racial intolerance if the British Empire is to be sustained." Racial distinctions and the attempt to reconcile those races were the "determining issues" in the British Empire today. "Nowhere is the challenge of the Coloured races made more powerfully than in Africa, and nowhere is it resisted more foolishly. This is not a White man's Empire or a Coloured man's Empire. It is an Empire which belongs to all its children. And if the Coloured peoples are denied the equality they seek, they may well withdraw from the Empire the faithful allegiance they have given it in the past."—Sapa-Reuter.

Springbok Legion Expels U.P. Member

Mr. Frank Waring, M.P., a life member of the Springbok Legion of Ex-Servicemen and Women, has been expelled from the Legion, says a statement issued by the National Chairman, Mr. P. Beylveeld. The statement says: "Mr. Warring's expulsion follows his statement in Parliament during the debate on the amendment of the Suppression of Communism Act, that he was prepared to overlook the necessity for allowing application to the courts, and producing witnesses, and that he and his group 'were prepared to go a long way with the Minister.' This attitude runs counter to the constitutionally adopted aim of the Springbok Legion—to oppose any individual, party, group or movement which attempts to undermine the principles and practices of democracy." Mr. Waring's action in Parliament is 'detrimental to the interests of ex-servicemen and the ideals of democracy for which the war was fought.' His membership of the Springbok Legion is accordingly terminated. Mr. Waring has the right to appeal against this decision to the next general meeting of the organisation."—Sapa.

S.A. Delegation For Lahore Conference

A South African delegation, led by Mr. A. A. Roberts, Q.C., who, until recently, was the Union's High Commissioner in Canada, will take part in the fifth unofficial Commonwealth Relations Conference to be held in Lahore, Pakistan, from March 17 to 28. The conference, which is being

organized by the various institutes of international affairs within the Commonwealth, will give representatives of the countries taking part an opportunity for informal discussions on questions of vital interest. The South African delegation of six members will include Dr. G. B. A. Gendener, president of the Bureau of Racial Affairs; Mr. Maurice Webb, a former president of the Institute of Race Relations, and Maj. Louis Kraft, general secretary of the South African Institute of International Affairs, who will act as the delegation's secretary.

New U.S. "Stop Aid" Proposal

A recommendation that the United States should seriously consider stopping aid to all nations which violate the United Nations rules has been made in a report of the two-man Foreign Affairs Sub-Committee of the House of Representatives, it was disclosed in Washington. The report is based on their trip last year to the Middle East.

It is very desirable that South Africa should be included among these countries.

Statement On Aid For Pakistan

The Pakistan Prime Minister, Mr. Mohammed Ali, told reporters in Dacca that an announcement about United States military aid to Pakistan might be made before the first week of March. Mr. Mohammed Ali left Dacca for Karachi after eight days in East Bengal.—Sapa-Reuter.

U.S. Professors To Study In South Africa

The Carnegie Foundation of New York has announced the voting of grants to two American University professors to study in South Africa. Mr. Robert Havighurst, of Chicago University, will study the latest developments in education and social research in South Africa, and Mr. Charles Nixon, of the University of California, will take part for one year in a programme of advanced social science trainings at the University of Natal. The Corporation also announced the voting of a grant of 15,000 dollars to Yale University to support a co-operative research programme with the East African Institute of Social Research at Makerere College, Uganda. A Yale professor will collaborate on a study of evolving African leadership, which is being conducted under a previous corporation grant of 80,000 dollars to Makerere College.—Sapa-Reuter.

Life-Size Portraits Of Nehru

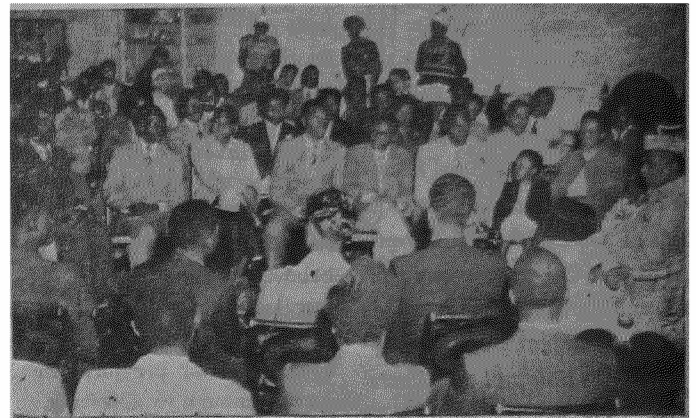
Edward Halliday, the noted British Artist, arrived in Bombay last month from London en route to New Delhi to paint a life-size portrait of Mr. Nehru in Indian dress.

Mr. Nehru could give the painter only one sitting in London while he was there for the Coronation. Halliday will stay with the Prime Minister.

UN To Be World Parliament

General H. Riiser-Larsen, president of the World Movement for World Federal Government, said that the name of the organisation was inappropriate. He would like to see it changed to "One World Community." When the United Nations Charter comes up for revision it is the movement's desire to urge that the General Assembly be changed into a world parliament on a democratic basis.

AFRICAN STUDENTS IN INDIA

The President, Dr. Rajendra Prasad, chatting with a group of African students in New Delhi recently.

SHINGADIA STORES

(Prop: Premier Silk Bazaar Ltd.)

Direct Importers

Drapery, Outfitting, Fancy Goods,
Oriental Curios Etc. Etc.

P.O. Box 111. UMTALI, S. Rhodesia.

Telegrams: "Premsilk" Phone: 2523.

PREMIER WHOLESALEERS

(Members of the Mashonaland Wholesalers Association)

Everything for the African Trade. Prints, Khaki,
Calicos, Blankets, Shoes & Fancy Goods.

P.O. Box 319. Phone: 2523/Extn 1.

UMTALI, S. Rhodesia

RHOD-INDIA LIMITED

Exporters, Importers & Manufacturers Representatives

Piece Goods, Hosiery, Jute Goods.

Enquiries Solicited, Prompt Attention.

"Aryan Mahal" 6th Floor,

Plot 43, "C" Road,

Churchgate Reclamation,

Cables "Indorhod." BOMBAY, INDIA.

INDIA'S FOREIGN POLICY

By courtesy of 'The Forum' (Johannesburg)

By C. W. M. GELL

I
THE shortage of newsprint and the curtailment of comment on international affairs has long been deplored in Britain. But here we are even worse off, despite our larger papers. In the first place, whereas the British ratio between comment and advertisement is about 2:1, here the figures are almost reversed. Secondly, the main British dailies have a national circulation and can leave parochial news to the provincial press. Here our dailies have to combine general and parochial reporting. In the result considerably less space is devoted to world news by the South African press. And this, of course, both reflects and encourages a certain insularity of public interest.

The fact that little more than snippets of foreign news reaches the South African public is quite clear to those of us who can compare our papers with overseas dailies and weeklies. And the process of selecting the snippets often seem to pander to local prejudices at the expense of objectivity and a wider perspective. For instance, on September 17 and 23 Mr. Nehru made two important speeches on India's foreign policy before each of the Houses of the Indian Parliament. I have their full text before me as I write. But I cannot recall that anything more was published here than a brief excerpt of his views on Korea and Africa, each of which subject lifted out of its general context was calculated to give a quite erroneous picture—which finds ready acceptance among us—of India as a meddling interferer overseas, who is also unwilling to undertake responsibilities commensurate with her professions of policy. I want now to explain the fuller context of a policy eminently reasonable, however much it may differ from our own ideas.

I was recently inquiring into opinion in my town about an Indian Group Area. A well-informed and otherwise fair-minded man told me that the one thing he could not forgive India and Indians was their refusal to send more than ambulance units to the Korean war. Dr. Malan made the same point, referring to India's refusal to participate in a war "only a stone's throw from her own border"—some stone! some throw! but certainly she is more nearly involved geographically than we are, who sent an air squadron (not, originally, without hesitation). But I sympathise with the criticism, because the

grounds for India's attitude to Korea have never been explained to South Africans.

Division Of The World

Mr. Nehru sees, though he does not like, the division of the world into two large power groups, America and her allies versus Russia and hers. But there are very few intelligent Indians—or Asians, for that matter—who will agree that communism is *per se* an evil thing, to be contained by force at all costs. They not only doubt the efficacy of arms as an answer to ideas (as distinct from aggression provoked by those ideas); they will explain that the idea has its good and its bad aspects—good, where it is concerned to eradicate social injustice and increase the productivity of backward areas; bad in its fundamental materialism, in its too frequent restriction on personal liberties, its lack of scruple in method and whenever it is used as an excuse for territorial aggression. On the other hand, Indians and Asians do not regard Western civilisation as an unmixed blessing to mankind. They are repelled by a materialism hardly less blatant than communism's, by racial arrogance which is singularly lacking among the present proponents of communism, and by the West's territorial imperialism which, though now in recession (where it is not yielding to "dollar imperialism"), has left deep scars upon the Asian's self-respect. Thus to Gandhi the British argument about guaranteeing order, stability and justice in India, however true, was simply irrelevant, because alien rule is spiritually and morally stunting. (This is a truth at which the more fervent Nationalists are reaching, though unhappily in a context where it is inapplicable, when they opt for "poverty under a Nationalist Government rather than prosperity under any other.") And thus you will find Nehru declaring with the full support of most of his countrymen: "We are against any colonial rule in any part of the world. Because of our weakness—if you like—we do not do much about it. And because we do not do much about it, we do not shout much about it, (1) because shout-

(1) Slight reservations here; though Nehru's every utterance on colonies and subject peoples is broadcast in South Africa and much else omitted, so that we get the impression that this is his main topic of conversation.

ing without doing does not help. We also recognise (South African sub-editors usually excise this voice of reason) that in a complicated situation it is not easy always to solve a problem merely by trying to give effect to slogans. It may take time."

Salt Water Imperialism

Because Asia has just experienced three or four centuries of "salt-water" imperialism, it is acutely sensitive to any continuance or re-emergence of western hegemony but, as yet, insufficiently aware of the danger of the overland version. And this has all sorts of side-effects, such as I discussed in the March 'Forum,' which time and experience alone will overcome. So when the Russian-armed North Koreans attacked the American-sponsored South Koreans, Indians could not see this as a straight-forward issue. They were from the first uncomfortably aware that (as we have only lately learnt) Syngman Rhee is not every Asian's—nor even every South Korean's—cup of tea, that he was not innocent of aggressive ambitions of his own, that his power rested very largely upon American support and that the latter's swift armed intervention, even though it was taken under the auspices of UNO, was primarily dictated by her own strategic interests in Japan and the Pacific. I am here neither defending nor analysing India's attitude, merely trying to explain it. And Indian hesitations were reinforced by MacArthur's volubility and his drive to the Yalu which, as India warned, must precipitate open Chinese intervention. And to these reservations, wild talk by senior American statesmen about a preventive war against Russia, China or both, the activities of the "China Lobby" and recent congratulations to Rhee from individual Congressmen and Senators (not all of them political lightweights) for his truculence and breach of faith—and India will be the more prepared to disregard the claims of either side to be wholly right.

Dogmatic Fervour

Hence Nehru deplores "the element of dogmatic fervour, the narrow approach which considers everything in terms of black and white—those for us and those against"—repeating the old unfortunate bigoted approach of religion which brought about the wars of religion in the past, with not even the saving graces which religion sometimes provided in the past." Speaking on behalf of a fairly small country in terms of military power, he does not think very much of a "strong" policy, "going about looking as fierce and ferocious as possible,

telling everyone we will punish them if they don't behave as we want—that sort of thing may sound very well at a public meeting and evoke applause, but the fact is (Mr. Swart, please note) that it represents great immaturity in political thinking and understanding." And so Nehru reserves India's right to pick and choose as she thinks right between the policies of the great powers, without altogether endorsing either.

He understands that this may be a lonely course, in danger of earning the dislike of both sides. But he pleads against it being called neutrality, "I can understand 'neutrality' in war. The mere fact that this word is often used today signifies that those who use it live in a mental state of war," which excludes the possibility of dealing with matters coolly, on their merits, and hence increases the chance of a shooting war. Equally he rejects the current phrase about "a third force." "When you use this phrase, you are using it in terms of some kind of pressure," which the materially weak countries of Asia and elsewhere are in no position to bring effectively against either power bloc, though they may refuse to be automatically committed to war at the behest of either. The phrase, therefore, only "makes people feel that they can exercise some influence in the domain of world affairs which in fact they cannot."

In staking out this independent position, which has already proved useful more than once in mediating between the main power groups, India has sometimes seemed to dissociate herself more strongly from the western than the Russian side. There are two reasons for this. First, that no one except the internationally uninformed—to whose company our Prime Minister occasionally seems to aspire—really imagines that India is a Russian satellite. On the other hand, she was until recently western colonial territory and is now a member of the Commonwealth. Thus she feels it more necessary to emphasise her independence of the "Anglo-American bloc," even though this latter as an equal and opposite force to the Soviet bloc is largely a creation of Cominform propaganda and the consequence of post-war Russian aggression. Secondly, while the communist press is so controlled that nothing much can be done about it, the free press of the world—as we see daily in South Africa—is so predominantly anti-Russian, anti-communist and anti-anyone not fully committed to "our" side that the uncommitted have to be a little strident to get their case heard at all.

(To be Continued)

MY GAOL STORY

(By MANILAL GANDHI)

(Continued from last week)

MY heart is sore at the treatment meted out to the non-White prisoners in general and the African prisoners in particular. It is not an exaggeration to say that they are treated not as human beings but as beasts.

From the moment the prisoners are let out from their cells in the morning to the time they are locked up in the evening you hear the foulest language. Prisoners are not only shouted at but beaten up, knocked, slapped, fisted, charged by the African warders with sticks and by the White warders with batons. They are driven about like herds of animals.

If any prisoner has a complaint against any warder he seldom gets a proper hearing. He has to think a lot before he lodges a complaint because of the fear of reprisals from the warder by whom he has been ill treated. There are many ways of reprisals besides beating up the prisoner. False charge of indiscipline can be laid against him for which he is liable to get solitary confinement and spare diet—which consists of mealie rice water twice a day for several days and even lashes if the offence is of a serious nature.

The word of the warder is generally accepted as gospel truth. He can even bring false witnesses by favouritism. The prisoner, on the other hand, would find it difficult to find any witnesses because of the fear of their getting into trouble.

Once while we were standing in parade waiting for the chief warder or the Superintendent to come, whispering was going on soon after the chief warder had passed and gone in another yard. One African prisoner caught the warder's eye. The warder called him with an abuse shouted at him (bastard or dog is quite frequently used to call prisoners) he gave him a slap on his face, a fist in his waist and a kick in his back and made him stand aside. When the chief warder returned, the warder reported to him that the prisoner was talking while on parade. The chief warder, without stopping to hear the full story, ordered that he should have his two meals cut, which meant that he was to be locked up for twenty-four hours and given only one meal and besides he would get a black mark on his ticket. The prisoner in question of course had no opportunity to tell the chief warder that he had already had his punishment from the warder.

There was another instance when an African prisoner was badly beaten up by a White warder while working outside in a span. He was given a severe punch on his mouth and his top lip was swollen which made it difficult for him to eat his food for two or three days. When he wanted to complain about this to the Superintendent, he was prevented from doing so by the warder in charge. Such instances can be multiplied scores of times. The term commonly used for Indians, Coloureds and Africans is respectively "coolie," "Bushman" and "Kaffir."

While I was in Germiston, I was horrified to see one morning an African warder within less than a minute strike three African prisoners on their heads with a stick, making their heads bleed just because unknowingly they were standing in the wrong queue. This happened while the head warder, who was acting as the chief warder, was present. The African warder was not checked for his action.

What I wish to lay stress upon is the fact that this is a common thing in dealing particularly with African prisoners.

My experience of jail life has been that jail is a place where they teach you to forget all the rules of hygiene and health.

The only opportunity you get to have a wash is on Saturday afternoon. The rest of the days you live in dirt and you eat dirt. The food is not clean nor is it served in clean dishes. Mealie meal porridge and boiled mealies are about the only things which might be said to be properly cooked. Though there too the porridge is sometimes too salty and sometimes there is very little salt in it. In mealie rice and beans you invariably find stones and dirt. The prisoners hardly ever get their full quota of meat, vegetables, sugar or fat. In regard to vegetables the only things served are carrots and beetroots. You hardly ever see anything else. And these are cooked with all the dirt and so quite a good bit is thrown away and on one occasion the beetroot was quite a lot in weight but we had to throw away the whole of it because it was too stringy and unfit for human consumption.

I do not see why a variety of vegetables cannot be served and why they cannot be cleanly cooked.

Prisoners had to eat their food squatting down on the ground in

the open yard which was exposed to wind and rain. If the wind blew, the dust would soil all the food and render it uneatable. If it rained all the food got wet. I experienced this myself. The warders were all toggled up in their overcoats and raincoats standing watching the prisoners who were being drenched while eating their food. It reminded me of the birdsman watching the heard of cattle or sheep grazing.

The dishes the non-European prisoners get are invariably old and dirty looking. If you allow water to stand in them for a minute the dishes get rusty. The same thing with the mugs. There are clean dishes and clean mugs which do not get rusty but, if by chance a few happen to come to the non-European prisoners, particular care is taken to see that they do not remain with them long. The same is the case with blankets and mats. Clean mats hardly ever come to the non-European prisoners and if they do they are not allowed to remain with them long. The blankets in Germiston were decent but in Pretoria they were thin and tattered and what was more they were so full of lice that for fifteen days I suffered sleepless nights scratching my whole body. I got sores all over. The warder under whom I was working happened to see my bare body and asked me what had happened. I told him about the lice. He reported the matter to the chief warder and I found that my blankets and mat were treated with D.D.T. powder. And later I found that all the other blankets and mats were similarly treated. I made no complaint about it because I

was told by the other prisoners that they had always been suffering and nothing was being done.

I found that there was no uniformity in observing jail regulations by the authorities. For instance "D." diet. In Germiston I was never given the proper "D." diet to which I was entitled nor did the Coloured prisoners get it, though they were also entitled to it. That fact was revealed to me only when I was transferred to Pretoria. I do not see why the same rules should not be applied to all jails.

In Pretoria I found that every prisoner was given a wooden spoon which he was expected to keep with him. That decent rule was not observed in Germiston, where there were never enough spoons to go round.

Another thing I noticed in Germiston was that the prisoners never once had the same bedding. They were herded in different cells every day and had to use different beddings used by some other prisoner.

Although I used to be in the same cell every day the beddings were always mixed up by the cleaners, and sometimes I found the blankets all in a heap and had to just take any two or three from them that came into my hands. I cannot imagine anything more unclean and unhygienic.

In Pretoria I did not see the blankets being mixed up in this way and the prisoners were locked up in their respective cells every day. They were not indiscriminately locked up as in Germiston.

(To be continued)

BONES WANTED

We Pay
£7 PER TON
F.O.R. your
Station or Siding

BAGS RETURNED RAILAGE PAID

For Full Particulars write to:

THE
**BULL BRAND
FERTILIZERS LTD.**

SARNIA,

NATAL.

— ATTRACTIVE —
SAREE MATERIALS

Self Striped Georgette Crepes 45" Green, White, Pink, Sky, Lemon 4/11 yd.	Coloured Georgettes 45" All Shades 3/11yd.
Self Check Fancy Voiles with Block Designs 45" 4/11 yd	Spotted Georgettes 45" Latest 4/6 yd.
Fancy USA Floral Voiles 38" 4/11 yd.	Embossed Georgettes 45" Basket Design 6/11 yd.
Two Tone and Rainbow Georgettes 45" All Shades 4/11 yd.	Georgette Jari Work Sarees £4-10-0 each
Floral Bembergs 45" Red, Gold, Green and Blue Designs 4/6 yd	Georgette Sarees Cotton Embroidery £3/15/0 each
Bordered Georgette 45" All Shades 3/11 yd	Benares and Tinsel Jari Borders Big Range In Stock

BLOUSES

Chinese Embroidered Satin and
Georgette Blouses and Latest
Skippers 8/11 each.

CHAMPALS!

Plastic Fancy Tops with Heel
Size 5 to 7 18/6 pair
Also Leather 8/6 & 10/6 pair

Write For Samples:

JAYBEE SILK HOUSE

39 MARKET STREET, JOHANNESBURG.

Phone
Day 24169

Phone
Night 833549

L. RAJKOOMAR (PTY.) LTD.

14, CROSS STREET, DURBAN.

Funeral Directors and Manufacturers of all classes of
Coffins and Wreaths

Contractors to the INTERNATIONAL FUNERAL
COMPANY, LIMITED.

Reg. Office: 14 CROSS STREET, DURBAN

Country Orders for Coffins and Wreaths,
accepted by phone and despatched by rail
at the shortest notice.

Cable & Tel. Add.: "HARGVAN".

Phone 29368.

P. HARGOVAN & CO.

(PTY.) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.

P. O. BOX 1250.
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

FOR ...
RUBBER STAMPS
AND
PRINTING

CONTACT ...
**STANDARD
PRINTING PRESS**

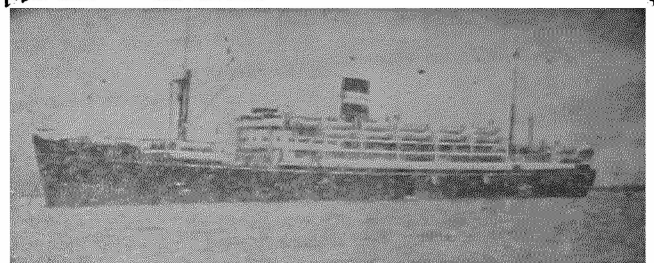
**GENERAL PRINTERS
AND
RUBBER STAMP MAKERS**

73 BEATRICE STREET, — DURBAN.

PHONE 61006.
P.O. BOX 2782.

TELEGRAPHIC ADDRESS
"QUICKPRINT"

ESTABLISHED 1927.

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Karanja arriving February 28. Sailing March 4.
for Bombay via Karachi and Porebunder.

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow
Fever inoculation requirements and obtain certificates from their
nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from
private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£75-15-0
Second "	"	"	"	50-13-0
Inter-Class	"	"	"	34-3-0
Unberthed (Deck)	without	food		21-3-0

Muslim Special Food £11-10-0 Ordinary Food £4-17-6
Hindu Special Food £10-3-0 Ordinary Food £4-5-6

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck)
can be effected by communication with us by telegram or letters.

Under no circumstances will unberthed passengers be
permitted to keep on deck with them more than one bed-
ding roll and one trunk for use during the voyage.

For further particulars apply to—
SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.
Tel. Add.: "KARAMAT."

TRANSVAAL INDIAN HAWKERS ASSOCIATION

MEMORANDUM SUBMITTED TO LOCAL GOVERNMENT INQUIRY COMMISSION

THE officials of the Transvaal Indian Hawkers Association, as representing the Indian green-grocers in the Transvaal submitted a memorandum to the Local Government Inquiry Commission. The memorandum said:

We desire to refer in brief to the useful contribution of the Indian green-grocers in the urban life of the country. As suppliers of the nutritious needs of the people in the Transvaal, the Indian green-grocers may indisputably claim to be pioneers in this field, reaching the distant areas in cities and towns for supplying fruit and vegetables to the European customers.

From 1900 when Johannesburg was a small city with a few townships to today when it has no less than 300 townships with modern buildings, roads and institutions, the Indian hawkers have been in the limelight, commencing their very arduous work from early morning, calling at the Newtown Market for the purchase of greens from the local European farmers and setting on a journey by a motor lorry or a horse-cart for the customers' homes or premises—to supply fruit and vegetables at the punctual hour, regardless of the weather, rain, snow or wind; heat or cold.

The Indian green-grocers actually know the daily requirements of their European customers, and are fully relied upon in the discharge of their duty, the suggested delivery of greens, whoever the customer may be, a house-wife, a school, a boarding-house, a hotel, a nursing home, an orphanage or any social welfare institution. In several instances, the housewives leave the orders at home either with the servants or at the place known to them to be promptly and assuredly attended to by the Indian Green-Grocers.

The behaviour of the Indian green-grocers in their daily contact with the Europeans has proved to be exemplary, indicating an honest approach in dealings and reconciliation on points of disagreement and expression of good-will.

To the green-grocers and hawkers in the Transvaal, the present licensing procedure is unnecessarily a prolonged affair resulting in expense and worry. It begins with an application to the Local Authority for a municipal licence, followed by police inquiry and storeroom inspec-

tion, issuing of cards for receiving the licence, and finally approaching the authorities for the Government licence. The procedure has, in many cases delayed the grant of the hawker's licence, without any blame on the part of the applicants who have been compelled to pay the penalty for not getting the licence before the prescribed date. The procedure requires some reform. It should be either simplified or the work speeded up. In the case of granting new licences, the procedure may be justified, but in the case of renewals it becomes an enormous waste of time. We would venture to submit, in the circumstances, that either the application for the renewals be granted without delay or the penalty waived where the first application for the municipal licence has been made in time.

Powers Of Licensing Bodies

On the subject of the powers of the licensing bodies, our submission is that these bodies should be legally compelled to give reasons at the request of the aggrieved persons for the refusal of applications for licences in the interests of fairplay and justice. There should be a right of appeal to the Supreme Court or a properly constituted judicial appeal board. It might defeat the ends of justice if such vital authority is left to the sole discretion of officials regardless of the position they hold in the provincial or municipal administration.

The experience of the South African law courts tells of dangers of the licensing system wherein business licences might be adjudicated upon by municipal councillors of one section of the population only. There have been instances where prejudice or local influences or personal bias or other extraneous considerations have affected decisions.

Mr. Justice F. E. T. Krane dealt with this aspect of the licensing system some 23 years ago in 1931. He offered the following trenchant criticism in delivering judgment of a case where the Licensing Committee of the Johannesburg City Council had refused to grant a butcher's licence in Yeoville:

"I have unhesitatingly formed the conviction from this and several similar cases, which have come before the Courts,

that it was a mistake for the legislature to entrust the granting or refusal of business licences to local authorities composed as they are of persons who are returned to the Council by the popular vote. Human nature, being what it is, and the local influences that they are, in my view, it is a positive danger to entrust such bodies with semi-judicial functions which call for an impartial, unbiased, honest and fair consideration of the merits of application which might be brought before them. In theory, the principle may look feasible, but in practice it has failed most lamentably."

Equity would demand, we feel, that the Local Authorities should be debarred from having a final say in granting or otherwise of business licences. We would also suggest that they should have no powers whatsoever to prohibit any trades and businesses altogether or in part.

Racialism In Trade

Racial segregation in the field of trade is most inadvisable. It would be disastrous if racial grouping were instituted in this sphere on grounds of the predominance of a certain group in a certain area. It will mean economic strangulation and social ostracism of the small non-European groups in the country.

Racial integration has been instrumental so far in the development of the country. All sections of the population have contributed one way or the other to the progress and prosperity of South Africa. Any departure from the established system is likely to affect the economy of the country also.

An attempt to refuse the hawker's licences to Indian green-grocers will mean, in the first instance, disorganisation in the distribution of fruit and vegetables. It will amount to depriving thousands of Europeans in Johannesburg, Pretoria and elsewhere of well-organised delivery of greens, to the huge loss

in income to European farmers and gardeners, to the great reduction of trade at the Markets, and to the total ruination of the Indian hawkers interested in the distribution of these commodities. Racial apartheid in trade is sure to create serious unemployment problem in the country. It will be inadvisable to close up the sources of livelihood of the sections of people on grounds of colour, race or creed.

The ideology of racial apartheid is impractical from every angle. We would suggest that the Local Government Inquiry Commission concentrate more on points of racial integration in trade than its disintegration.

Over-trading should not be advanced as a reason for refusing an application for a licence. The over-trading is likely to be used as a pretext to eliminate or cripple non-European business which has no voice in the constitution of licensing committees or rural licensing boards.

In our humble opinion, the Provincial Administration should restrict itself to the jurisdiction of matters allocated to it under the South Africa Act. Issues of racial apartheid in trade may be better left into the hands of the Central Government.

In conclusion, we would wish to repeat that considerations of racial grouping should not be allowed to restrict in any way the activities of the Indian green-grocers in the sphere of fruit and vegetable distribution so essential to the health of the people. The cities and towns in the Transvaal Province are rapidly growing, and with the people desiring to live in comfortable homes and peaceful atmosphere in distant townships away from the excitement and hubbub of central areas, the usefulness of Indian hawkers not only remains, but grows. They have become an indispensable link in the supply of the daily needs of the European people, and their services could not be dispensed with without detriment to the health of the people.

LUXURY
and TOURIST
SERVICES
EVERY
MONTH
from

NAIROBI

TO INDIA & PAKISTAN

AIR-INDIA
International

98 Gallsbury House
Smith Street, Durban
P.O. Box 1955.

Details from I.A.T.A. Airlines and Agents.

INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Bombay, February 2.

THE 59th session of the Indian National Congress, the ruling Party in India, ended with a stirring appeal by the Congress President, Mr. Nehru, for national solidarity and self-reliance and a pledge by Bakshi Gulam Mohamad, Prime Minister of Jammu and Kashmir, to remain irrevocably with India. The session called upon the people to pledge themselves to austerity, vigilance, unity and courage to brave any perils that may face the country.

The session passed ten resolutions concerning all important subjects affecting India. Moving the last resolution, "Call to Nation," Mr. Nehru delivered one of his finest speeches. He asked Congressmen to realise the importance of the resolution and work with determination and faith for building new India. He urged them to engage themselves in this mighty adventure and to spread the message of Congress contained in the resolution, "Call to Nation" to every village, every town and every home.

It was the historic destiny of India, Mr. Nehru said, to achieve the integration and unity of India, an integration of the nation in thought and mind and spirit so that we may face any new danger and peril. It is a good thing to have perils and dangers all the time. That is the way that nations grow—not by soft living, not by soft thought, not by soft talk. I pity those who lead a soft life. They miss the joy of life. Above all, let us fight for and cherish the freedom that has come after long waiting. We dare not lose our vigilance and go soft and slack."

Bakshi Gulam Mahomed delivered a fighting speech. The Prime Minister of Kashmir declared that Kashmir's accession to India was irrevocable. The Kashmiris have decided that Kashmir's place cannot be other than with India.

Bakshi Gulam Mohamed assured the session on behalf of the National Conference, the majority party in Kashmir Constituent Assembly, that not only the American aid but even if other powers come to the aid of Pakistan, Kashmiris will resist them to the last man and will continue to be part of India.

"A plebiscite in Kashmir is not the concern of the United States, Pakistan or anyone else. We have decided our course and

we shall do whatever we like, plebiscite or no plebiscite," asserted the Kashmir Prime Minister.

The Kashmir Government delegation, consisting of the Prime Minister of Kashmir and other Ministers came to an agreement with the Government of India in regard to the full implementation of Delhi Agreement of July, 1952.

The talks conducted in Delhi lasted for three days and were aimed at taking harmonious action by the Kashmir Constituent Assembly and the President of India under Article 370 of the Constitution so as to reorganise the special position of Jammu and Kashmir as a State acceded to India and at the same time extending the jurisdiction of the Supreme Court of India over Kashmir. The Supreme Court's jurisdiction will be limited to the enforcement of the fundamental rights of the citizens in the State.

The Government of Kashmir has agreed to the financial integration of the State with India, giving up income tax, customs and similar taxes to the Union. The quantum of grant which the Union Government will give in return has also been fixed. The provisions of the agreement will be incorporated in the constitution that is being drafted by the Kashmir Constituent Assembly. The Constitution of India will also be amended suitably.

Correspondence is still going on between the Prime Ministers of India and Pakistan. In reply to a letter from Mr. Mohamed Ali, the Prime Minister of Pakistan, Mr. Nehru has stated that the proposed military aid from America to Pakistan has changed the whole complex of Kashmir question. So it will be useless to have further talk in the matter at secretariat level until a clear picture emerges about the proposed American aid and its implications.

Public opinion in America, according to news received in India, is realising the fact that it is not worthwhile to alienate India just to get a few bases of doubtful military value in Pakistan.

More than 10000 men, women and children were trampled or

crushed to death and over 1800 injured on the banks of the sacred river Ganga on the Mauni Amavasya (3rd February), the main bathing day of Kumbh Mela. Over four million pilgrims had gathered to have a dip in the Sangam, the thrice holy confluence of Ganga, Jamuna and mythical Saraswati. It was the biggest congregation in the history of Kumbh Mela.

History, legend and myth have made Kumbh Mela the most auspicious occasion for pilgrimage for Hindus. The Mela which is climaxed at the Sangam every twelve years, originates from the legendary dispute between Gods and Demons over the possession of divine nectar which had emerged on the churning of the ocean of milk. The son of Lord Indra, the king of Gods, was stated to have run away with the Kumbh, the pitcher containing nectar. During his flight he rested at four places on earth—Hardwar, Ujjain, Nasik and Prayag (the Sangam)—where Kumbh Mela is held in a cycle of twelve years.

The importance of this year's Kumbh Mela was heightened by a particular juxtaposition of the sun, the moon and the jupiter, which is considered to have occurred after a century.

Long before daybreak nearly three thousand policemen took position to control the huge traffic. They were supported by six thousand volunteers representing twenty-two social service organisations.

In the early morning, braving the mid-winter chill, hundreds of thousands of pilgrims from all corners of the country and from abroad converged on the slush banks to have their ceremonial dip in the sacred waters. They included people from all walks of life, arriving by all available means of transport and on foot to have the rare privilege of participating in the holiest of Kumbhs in a hundred years.

Bathing on Mauni Amavasya day, marking the Purna Kumbha, started early when the sun had yet to clear the morning mist round the silvering crowds. Bells ringled and trumpets blared announcing the Brahma Muhurta, the moment when the creation had begun. They were the signals for the multitudes of humanity to plunge into the icy waters to wash off their sin.

Around the churned waters of the confluence were kept ready a hundred boats, each with a policeman and a life saver aboard. About a thousand boats were busy carrying pilgrims from across the banks.

Sadhus were, however, the centre of attraction and highlighting the great bathing festival were the twelve spectacular processions of these holy men, each procession representing a different religious order, were flying its banner of saffron and red. For these ascetics was maintained a separate enclosure, besides the fifteen hundred main bathing Ghat below the historic fort of Akbar the Great. The processions passed through the one-mile route from the camps of the sadhus across the Ganga to the confluence. They marched to the blowing of bugles, beating of drums and playing of bands. Decorated elephants, camels, palanquins and motor cars added to the grandeur of the pageantry.

Thousands lined the route as the sadhus marched triumphantly but in orderly formation. Their elders, the "Mahants" and "Adhyaksha" were seated on elephants and in palanquins decorated with flags and festoons. The processions included a large number of unclad Naga ascetics.

Everything was in order up to the time when these Sadhus returned after having a dip in the holy waters. When the processions of these venerable were returning over a million people rushed from both sides to have a look at the procession. They surged forward and meeting converging crowds were unable to advance or retreat. Within the next fifteen minutes the great catastrophe occurred strewing the 500 square yards, where the Sadhus were marching, with a mass of dead and dying men, women and children including the Sadhus. People in the middle were trapped on the slippery slopes of the bank and trampled into the slush. Others were literally squeezed to death against each other under the pressure and momentum of immense, unaccountable numbers behind.

Dr. Rajendra Prasad, President of the Indian Union, and his family, Mr. Nehru, the Governor of Uttar Pradesh, Mr. K. M. Munshi and the Chief Minister of Uttar Pradesh, Mr. Govind Ballabh Pant were also in the Kumbh Mela area. The President and his family had bathed before the disaster struck. After the tragedy, Mr. Nehru deferred entire programme to lend all assistance he could and visit the hospitals where the injured were detained.

Mr. Nehru later told journalists that at the time of the tragedy he was watching the procession from the balcony of

he Fort. He had a complete view of the whole scene from the bund to the confluence, but he did not discern how the tragedy occurred. He had seen big crowds before and other Kumb Melas, but he had never seen anything like the day's congregation. It was really

astonishing. It was a sea of humanity pressed together and he would never forget the sight. He revealed that a committee of experts would be appointed to investigate how the tragedy occurred and suggest ways and means to avert such an unfortunate incident in future.

pose and if it is not we are missing the purpose for which we are given that lust.

Supposing you so love smoking that you built yourself a special room, shut yourself up and smoked and smoked, what would you think?

H. E.—I was wasting time.

Answer:—Exactly. And so intercourse without thought of productivity is a waste of time and a misuse of our energy.

H. E.—You believe absolutely in sublimation?

Answer:—Of course. We should not just turn these things into a game. That energy, or lust, we have left over after we have gone in for the production of children we should turn to a purpose, I will accept your adjectives that this act with a wife deeply loved is a beautiful and holy joy, but I will tell you it is wrong except when done for productivity.

There is steam. It comes and comes, but Watt discovered that by conserving it and using it skilfully we can make a locomotive go. Thus we should do with our lusts.

Do you not think that we all experience passions? But look at a cricket match, eleven men in it; who gets the greatest joy and knows wisest? The spectators, not those taking part.

H. E.—But a cricketer among the spectators would be a better judge than a non-cricketer. My point is that if two Indians wanted to write a book on England, he would be better equipped who had been through England.

Answer: Yes, but there is no one in the world who has not been through passions and knows the heart. Why do you think that Brahmacharis should not be able to assess passions?

H. E.—(later) I suppose you would be completely against William Blake's line: "The road of excess leads to the Palace of Wisdom."

Answer:—No, I am not completely against it. There are many roads and that may be one of them.

War And Non-violence

Continuing Question 4.—Your answer about Norway and non-violence. I consider this is an ideal and a dream. Good luck to it, but I feel it is a long road to that goal.

Answer:—I do not agree that it is a long road. What do wars bring? We have just had two world Wars in 25 years. We are further off from peace: Not nearer. People will soon see that non-violence is the only way, that violence has never done anything.

H. E.—You speak as a good man, and a philosopher and a believer in non-violence. But there are plenty of Hitlers in the world who are neither good, nor philosophers, nor believers in non-violence.

Answer:—Bring me your Hitlers, I am not afraid of them. Germany will learn. They had one and look what it taught them.

H. E.—Germany will have another.

Answer:—Yes, and another and another: I tell you they will learn. In the end experience will teach them. But it is not world wars I am afraid of: it's the little wars. We have had two World Wars and we won't need many more to teach us that world wars must not be and that non-violence is the only way. Already Russia is realising some of this and is changing her attitudes.

(To be continued)

AN AMERICAN'S CONVERSATION WITH VINOBA BHAVE

II

SECOND CONVERSATION

Joy Of Death

(Thoughts on the answers given and further questions).

Continuing Question 2.—You said that we should look forward to death as a joy. Can you say more on this? It seems to me that if the hereafter be beautiful, that death nevertheless is a parting from good friends and the last glimpse of a lovely world. Also, however strong the faith may be, surely what happens after death must remain a question-mark?

Answer:—We cannot have all sweet; there is sweet and sour. There are sadnesses at death but we are also released from a useless body which has become of no value to us, an encumbrance, *We*, ourselves, go on. We take on all which is of worth with us.

What is the present? There is past, present and future. The past is infinity, the future is infinity, the present is but a second and less. That is life. Before us was infinity: after us is infinity: these 60 years or so are less than a second in the ocean.

Yes, after-death remains a question-mark. But science has shown us that nothing is destructible, everything that is, always is; only it breaks up sometimes and goes to different forms. Our body crabs up but what is us remains. We know there was an infinity of time before us. We can know that there will be an infinity of time after us.

About friends and so on: What is of value to us we will take on. Ask anyone what happened to him in his first four years of life, he will know little. And of any other four years he will remember some but not all. But what is of value to him he brings on with him and so after death what is of intrinsic value to us we will take on.

H. E.—So you think that some of what you are now is something you have brought with you from another time?

Answer:—Yes, certainly. We continue to add to ourselves until we have no longer need of an earthly body to help us. Then we have achieved ourselves. This is the Hindu philosophy.

Marriage And Brahmacharya

Continuing Question 3.—I cannot see that lust in married life is akin to debauchery. I consider intercourse with a woman deeply loved a beautiful and holy joy. Certainly it is animal: but is it not right to say that nothing is either good or bad but thinking makes it so? It seems to me that the attitude about contact with women is a state of mind.

This is my original thought: surely there is *nothing* in us that we have been given, including lusts, which—with regard to the laws of society—we should not fully enjoy?

Although I appreciate the point that he who stands aloof is a better judge, is not he the better judge who has previous experience in this field from which he now stands aloof?

Answer:—I did not mean that lust in married life is debauchery. I mean this: nothing should be done without a purpose. What is the purpose of this lust with which we find ourselves? To beget children. Then we will need to use this lust not more than two or three times in a lifetime. What we do outside this becomes debauchery, for we are not using the lust for the purpose for which we were given it. They talk today of contraceptives. But what is this? This means that men shall go through a lust which is meant for the production of children and then not produce children.

A farmer gets a joy from sowing the seed but does he do it for the joy? No, he does it for the bringing forth of wheat. Would a farmer sow seed, then throw in something which would prevent the growing? Or would he sow seed at all if he did not want wheat? Everything must be done with a pur-

Bookkeeper wanted. Can you fill that vacancy? The School of Accountancy provides a famous home-study way to bookkeeping proficiency. Every course is backed by 44 years of successful educational service.

Write for free Career's Guide:

The School of Accountancy, P.O. Box 4592 (Z), Johannesburg.

Distin' Winter Price list of all Winter and Spring varieties of Bulbs, Flower and Vegetable Seeds. Free copy posted upon request to Distin's Seeds (Pty) Ltd., Box 2060, Johannesburg.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

9 Adams Arcade,
40 Market Street,
Johannesburg

Cuticura
TALCUM POWDER

After the evening bath, a refreshing all-over dusting with fragrant Cuticura Talcum Powder will ensure sound sleep for a happy and contented baby, free from all chafing and irritation.

ABSORBENT AND COOLING

550

Always Better. Better Always.
Are Kapitan's Tempting
Sweetmeats.

For nearly half a century we are leading in the
manufacture of Quality Sweetmeats and Cakes.

TRY US FOR THE LATEST INDIAN RECORDS.

Address:

KAPITANS BALCONY HOTEL,
(KORNER SWEETMEAT HOUSE)
Corner Grey and Victoria Streets
DURBAN.

Phone 23414.

Tel. Add. 'KAPITANS.'

P.O. Box 96.

Phone 24471.

To Furnish Your Home Economically
See

LALA BABHAI & CO. (PTY.) LTD.

Show Rooms At 107 Prince Edward St. & 78 Victoria St.
DURBAN.

Stockists of:—

NEW & RECONDITIONED FURNITURE & HOUSE-
HOLD EFFECTS. RADIOS & RADIOGRAMS, MUSI-
CAL INSTRUMENTS, SEWING MACHINES & OFFICE
FURNITURE Etc.

Exporters and Commission Agents for Natal Fruit and
Vegetables. We specialize in green ginger and Indian
Vegetables. Wholesale only. Write for particulars
Box 96, Durban.

DHIRUBHAI P. NAIK

Travel, Insurance & General Agent

Book with us for your travelling by Air, Sea or Land either to India
or to any part of the world.

All types of Insurance—Life, Fire, Burglary, Riot, Storm, Accident,
Plate Glass, etc.

Consult Us Free of Charge For Your Income Tax, Personal Tax,
Writing Of Your Books, Trade Licences, Revenue Clearance Certificate,
Passports And Immigration Matters.

Representative: National Mutual Life Asso. Of Australasia,
Yorkshire Insurance Co. Ltd.

Telephone: 33-9033. 29e Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING
—CO. LTD.—

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants

—&—
Direct Importers.

**47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.**

M. J. PATEL

INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General
Commission Agents

10 Peking Road, Kowloon, HONG KONG.

Special attention is paid
to indent orders

Write To Us For Further Particulars.

Phone 53.

Telegrams 'SOLANKI.'

P.O. Box 208.

Solanki & Co. Ltd.

Merchant & Direct Importers

Extensive range always carried in
the following:

Silks, Drapery, Toilets, Per-
fumes, Curios, Fashion Goods
and Jewellery, Wide Range of
Indian, Persian and Chinese
Carpets.

Stockists of well-known branded
Watches.

COPPERBELT PIONEER STORE

Where Quality and Service
are Paramount.

Luanshya,

Northern Rhodesia.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?

Have you provided for your dependants?

Prepare for the future

Life Insurance gives peace of mind for the unknown
future.

Insure with 'THE OLD MUTUAL' your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has
best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760,
JOHANNESBURG.

Phones:— } Business 33-0711
} Residence 33-5961

Phones: 29121/3 (Switchboard)
24179 (Manager)

Cables & Tel. Add:
"PROSPERITY" (All Branches)

P.O. Box 2197

(Established 1927)

Premier Produce Co. (Pty) Ltd.

General Wholesale Merchants
EXPORTERS AND IMPORTERS

Buyers and large Stockists of all kinds of Indian and European Groceries, Provisions, Soaps, Oils, Grains, Beans, Peas, Kaffircorn, Malt, Maize, Maize Products, Wheat, Wheaten Products, Crockery, Hardware and also Coal of all types.

All enquiries for Export and Import
to the Head-Office.

Head-Office: "PREMIER HOUSE"
364 Pine Street, Durban.

also at

JOHANNESBURG

Phones: 34-3554/5
P.O. Box 200, Fordsburg,
82, Crown Road,
Fordsburg, Johannesburg.

BENONI

Benoni Coal Site
Phone 54-1813,
Rangeview Coal Sites—54-2205
P.O. Box 392, Benoni.

Full range of men's and
boys' khaki shirts and
clothing.

In khaki
gabs,
tropicals.

DENTONA
SHORTS AND SLACKS
IN MOCASHIEL Regd.
TRADE ENQUIRIES

UNION OF S. AFRICA, SWAZILAND, BASUTOLAND,
SOUTH WEST AFRICA, SOUTHERN BECHUANALAND.

DENTON TRADING CO
JOHANNESBURG P.O. Box 3561

N. RHODESIA
FEIGENBAUM BROS. P.O. Box 354
BULAWAYO

SOUTHERN RHODESIA
MASHONALAND, P.E.A. & N. BECHUANALAND
W. F. NEUMAN P.O. Box 1492
SALISBURY

BRITISH EAST AFRICA
VAN BRUSSEL & CO. (E.A.) LTD.
Phone 4010 Trust Mansions NAIROBI

BULAWAYO CLOTHING FACTORY LTD.
Phone 2410, Bulawayo, P.O. Box 427, Southern Rhodesia.

Proprietors:

C. L. Patel, D. K. Patel
V. B. Patel, H. J. Patel
K. C. Patel.

The Star Clothing Factory

Wholesale Merchants

CLOTHING MANUFACTURERS

P.O. Box 237. Phone 514.
Jameson Road, Livingstone,
NORTHERN RHODESIA.

Our S.A. Representative:

H. L. Hompes & Co.,
(Pty.) Ltd.

Durban, P.O. Box 1301.
Johannesburg, P.O. Box 3480.
Capetown, P.O. Box 824.

NEW TYPEWRITERS

POPULAR MAKES

Remington, Smith-Corona, Olivetti,
Hermes, R. C. Allen.

PORTABLE & STANDARD MODELS
AVAILABLE AT:

NATIONAL OFFICE SUPPLIES
(PTY. LTD.)

(Directors: N. V. MEHTA, J. P. GOKOOL, K. V. MEHTA)

LEGAL & COMMERCIAL STATIONERS
OFFICE EQUIPMENT SPECIALISTS

76 Victoria Street, Durban.

PHONES 22622
" 63535

P. O. BOX 1327
Tel. Add. NOSLIMITED.

For Quality Printing Consult:—

UNIVERSAL PRINTING WORKS

Commercial Printers & Calendar Specialists

9 Bond Street, Durban, Phone 25295.

પુસ્તક પર મુ—અંક ૮
તા. ૧૯ ફેબ્રુઆરી, ૧૯૫૪.
છુટક નકલ પેની ૬.
દર શુક્રવારે બહાર પડે છે.

ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં રચાયું.

શ્રમની પ્રતિષ્ઠા

(આચાર્ય વિનોબા ભાવે)

પામર અને વિપથી જનોને જેવી દ્રશ્ય વિપથોમાં આસ્થા હોય છે, તેવીજ આસ્થા વિવેકી જનોને પારમાર્થિક વિપથોમાં રાખવી જોઈએ.

—o—

માત્ર પુસ્તકો ભણવા-બાણવા થીજ પંડિત થવાતું નથી પણ તદ્દનુસાર યથાર્થ વર્તન કરવાથી જ પંડિત થવાય છે.

—o—

સત્યના જેવો ખીજો પરમધર્મ નથી, ને અસત્યના જેવું ખીજું મોટું પાપ નથી. એમ સમજી પ્રત્યેક મનુષ્યે અસત્ય બોલવાથી દૂર રહેવું જોઈએ.

ઉપરેસઅ'થાવલી.

આખી દુનીયા મજુરોના શ્રમ પર નભે છે પુરાણમાં વાત આવે છે કે, શેપનાગના માથા પર આ પૃથ્વી સ્થિર રહી છે, શેપનાગના માથાને આધાર જો તુટી જાય તો પૃથ્વી સ્થિર રહે નહીં, અને તે ભાંગીને ભુકકો થઈ જાય. આ શેપનાગ કોણ તેનો મેં વીચાર કર્યો, વીચાર કરતાં ધ્યાનમાં આવ્યું કે દિનભર શરીરશ્રમ કરનારા મજુરો જેઓ જાત જાતની ચીજો પેદા કરે છે તેઓ શેપનાગ છે. સૌનો આધાર આ મજુરો પર છે, તેથી ભગવાને મજુરોને કર્મચોગી કહ્યા છે. પણ ફક્ત કામ કરવાથી કોઈ કર્મચોગી થતો નથી. હીંદુસ્તાનમાં કેટલાક મજુરો ખેતીમાં કામ કરે છે, રેલવેમાં કામ કરે છે, કેટલાક કારખાનાંમાં કામ કરે છે, દિનભર મજુરી કરે છે અને પરસેવો પડીને રોટલો કમાય છે. જે લોહીને પરસેવો કરીને રોટલો કમાય છે, તે ધર્મપુરુષ બને છે, તેના જીવનમાં સહેલાઈથી પાપ દાખલ થતું નથી, દિનભર કામ કરે છે તેથી તેને રાત્રે ઘસઘસાટ ઉઘ આવે છે. ત્રિસે પાપ કરવા તો વખત મળતો નથી અને રાત્રે ઉઘ અને થક આડે ખીજું ખરાબ કંઈ સુઝતું નથી. જે જીવનમાં પાપનો વિચાર કરવાનો અવકાશ ન હોય તે ધાર્મિક જીવન હોવું જોઈએ.

પણ હકીકતમાં આવું બનતું આપણા જોવામાં આવતું નથી. અતુલવ તો એવો કે જેઓ કામ કરતા નથી તેમના જીવનમાં તો પાપ છે પણ મજુરોના જીવનમાંથી પાપ દાખલ થયું છે. તેમને જાતજાતનાં વ્યસન વળગ્યાં છે, કેટલાક વ્યભિચાર પણ કરે છે. એટલે કે કેવળ શ્રમ કરવાથી કર્મચોગી થવાતું નથી. હા. જે શ્રમ ટાળે છે, તે તો કર્મચોગી થઈ શકતો નથી, તેના જીવનમાં પાપ હોય તો નવાઈ પામવા જેવું નથી; કારણ કે તેને કાજલ વખત મળે છે. જ્યાં નકામો વખત હોય, ત્યાં મેતાનને મોકેળા દરવાજા મળે છે, તેથી નવરાટવાળા લોકોના જીવનમાં પાપ હોય તો નવાઈ જેવું નથી પણ મજુરી કરનારાઓના જીવનમાં પાપ હોય તો વિચારવું જોઈએ કે તેનું કારણ શું છે? એમ બનવાનું કારણ એ કે તેઓ કામને પુનઃ ગણતા નથી, કામ લાચારીથી કરવું પડે છે માટે કરે છે તેમને જે કામમાંથી છુટકારો મળી જતો હોય તો તેમને બહુ ગમે, સાચા કર્મચોગીનું એવું ન હોય.

અમે જેલ ગયા હતા. અમારામાંથી કેટલાકને સાદી સજા કરવામાં આવી હતી. તેમને ફરજિયાત મજુરી કરવાની નહોતી. તે લોકો એમ જ કામ વિના બેસી રહેતા હતા. ખાવા જો મળતું તે ખાઈ લેતા હતા. પણ તેમને ખીજા કરતાં પાંચ તેલા ઓછા ખોરાક મળતો હતો. તેમની ફરિયાદ એ નહોતી કે, કામ મળતું નથી. તેઓ તો ખુશ હતા કે કામ કરતું પાતું નહોતું. પણ તેમની ફરિયાદ એ હતી કે ખીજા કરતાં તેમને પાંચ તેલા ઓછા ખોરાક કેમ મળે છે? આ વાત હું રાજદારી કેહીઓની કહું છું. હું તેમની વચ્ચે રહ્યો. તેમના વિચાર સમજી લીધા અને તેમને સમજાવવાની કે.શિશ કરી કે સરકારે સારી સજા આપી છે, તે સાદી નથી પણ ભયંકર છે. કામ કર્યા વિના ખાતું તે સહભાગ્ય નથી પણ કમભાગ્ય છે. અજોનેનું રાજ છે, પણ જે ખાઓ છો તે અજોનેનું નથી પણ આપણા પોતાના સમાજનું છે. તેના બદલામાં સમાજને કંઈ ન આપો તે શુનો છે. તેઓ મારી વાત સમજ્યા અને પછી જ્યારે જેલરની પાસે તેમણે કામ માગ્યું ત્યારે જેલર અને સુપ્રીન્ટેન્ડેન્ટને આશ્ચર્ય થયું કે વિનોબાજી આ શું બહુ કહ્યું!

જ્યાં કર્મચોગોને વિચાર આવ્યો, ચિત્તમાં એ વાત વસી ગઈ કે, કામ કર્યા વિના ખાતું એ પાપ છે, ત્યાં બહુ પાપ મટી જાય છે અને વિપત્તિ અમૃત બને છે. હીંદુસ્તાનમાં જ નહીં બલકે આખી દુનીયામાં પાક તો મજુરોની મહેનતથી જ થાય છે. તેથી દરેકે કામ કરવું જરૂરી છે.

આજે ગામડાંના લોકો પણ કહે છે કે અમારાં બાળકોને કેળવણી મળવી જોઈએ. કેળવણી મળવી જોઈએ એમ તેઓ શા માટે કહે છે? એ માટે નહીં કે છોકરો જ્ઞાની થાય, ધર્મચત્ર (અનુસંધાન પાને ૮૨ ને)

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર તા. ૧૯ ફેબ્રુઆરી, ૧૯૫૪.

કોંગ્રેસ અને લીબરલ પાર્ટી

નવ દાલ ઇન્ડિયન કોંગ્રેસની સાથે આફ્રિકન લીબરલ પાર્ટીની મતાધીકાર સંબંધી નીતી અને લડત ઉઠાવવાની તેની રીતની ટીકા કરી હતી. આશ્ચર્ય સાથે અમારે કહેવું પડે છે કે કોંગ્રેસની સાથેના અમારો મતભેદ પણ તેના સિદ્ધાંતોની ખાખતમાં નથી પરંતુ તેની લડત ઉઠાવવાની રીત ખાખતમાં છે.

કોંગ્રેસના માથુ જનરલ સેક્રેટરી મી. એન. સીંગે કોંગ્રેસના પ્રમુખ ડો. એમ. નાયકરે ૧૯૫૩માં ઉચ્ચારેલા શબ્દો ટાંક્યા હતા, અને જ્યોત્સુક હતું કે એ શબ્દો લીબરલ પાર્ટીની નીતી વિષે કોંગ્રેસનો મત દર્શાવવા અત્યંત અગત્યના છે. ડો. નાયકર ના શબ્દો નીચે પ્રમાણે હતા:

મારે સાફ સાફ શબ્દોમાં કહેવું જોઈએ કે એ જુરોપીયનો રેમોન્ડેટીક કેમ્પમાં સ્થાન ધરાવી શકે એવો, કોઈ પણ અપવાદ વિના, આજે જેઓ મતાધીકાર ધરાવી રહ્યા છે તેઓ સાથે સમાનપણે મતાધીકાર ધરાવવાનો દક્ષિણ આફ્રિકાના સમગ્ર પોલીટ લોકો નો મૂળભૂત હક છે, એ વસ્તુને વિચાર કરે છે. સમાન મતાધીકાર ધરાવવા મા બીન-ગોરાઓના હકનો જે ઉન્હાર કરે છે અને તેઓને ગોટ શરતી મતાધીકારની વાત કરે છે, તેઓ પોતાની એવી વલથુની ઉમેરકેટીક કેમ્પમાં સ્થાન લેવાવવાને નાલાયક કરે છે, પછી આહે તે ગોરા હોય કે બીનગોરા.”

લીબરલ પાર્ટીની વતી ગોલ્ડનામાં અમારી ધૃષ્ટતા નહિ થતી હોય તો, અમે કહીશું કે બીન-ગોરાના એ હક નો એ પાર્ટીએ કહી ઇન્હાર કરેલો નથી તેમ બીન-ગોરાઓને તે નહિ આપવાનો સવાલજ નથી. લીબરલ પાર્ટી તો અમારે દેશમાં શું પડી મધ અને સવાલનો ઉલેલ લાવવાને કરેા મારું નહિ જ્યોયો તે વખતે હરતીમાં આવી.

સત્યાગ્રહનો એક અગત્યનો સિદ્ધાંત એ છે કે માનભરેલી સમજૂતી પર આવવાની એક પણ તક હોય તો લેવાતું કદી પણ સુક્રું નહિ જોઈએ. આપણે ઉચ્ચ આદર્શો સેવીએ પરંતુ એ આદર્શો તુરતજ સિદ્ધ કરી શકાતા નથી. પગલે પગલે સિદ્ધ કરી શકાય. પરંતુ જે પગલું લઈએ તે ખર્ચ હોવાની આપણે કાળજી રાખવી જોઈએ. આપણા કેટલાક ગેરરસતે

દોરવાએલા ભાષણો કરી રહેલા જ્યોય છે તેમ જોઈ માગે ચડી જવું નહિ જોઈએ. અંગ્રેજ કહેવત છે કે “કંઈ નહિ કરતાં અર્ધો રોટી સારી.” અમે તેની સાથે મળતા થઈએ છીએ, એટલી શરતે કે એ રોટી હોવી જોઈએ નહિ કે કંઈ ખીજ વસ્તુ.

આપણા પોતાના ધરમાં આપણે સમજી આપણું ધાયું જ કરી શકતા નથી. આપણને મને યા નહિ તો પણ સુખશાંતીથી રહેવાને ખાતર આપણે કેટલીક વસ્તુઓને વિષે માંડવાળ કરવી પડે છે. એજ વસ્તુ આપણા આ નિશાળ ધર-દક્ષિણ આફ્રિકાને વિષે પણ આપણે કર્યે જ છુટકો છે. આપણો વિરોધ આપણને અછૂતો તરીકે ગણી કાઢવામાં આવે છે તેની સામે છે. પરંતુ જે આપણને એકજ પંકતી એ ખેસાડવામાં આવે તો પછી આપણને લાજમ છે કે આપણે આગો કોળાએ લઈ લેવાની લાલસા રાખી એક સામટા સંપુર્ણ સમાન હકોની માગણી કરવી નહિ જોઈએ. ગોડાં વહેલાં તે મળશે જ જે આપણે તેને લાયક બનાવવાની કાળજી રાખીશું તો.

દક્ષિણ આફ્રિકામાં એક આનવાય વસ્તુ એ છે કે સમગ્રી જાતીના લોકોએ સાથે રહે જ છુટકો છે. એટલે એક ખીજ સાથે જવડયા વિના કેમ રહી શકાય એ શોધવું જોઈએ. સરકારને એપાર્ટહેડનો માર્ગ સુજ્યો અને ક્યો છે, જેને સમગ્રી સમજદાર લોકોએ સદંતર વખોડી કાઢેલો છે.

કેમી મતાધીકારની વાત પણ થઈ છે, તેને પણ વખોડી કાઢવામાં આવેલો છે. લીબરલ પાર્ટીએ સામાન્ય મત પત્રક પર પરંતુ શરતી મતાધીકારની સુચના કરી છે. અમે માનીએ છીએ કે એ પ્રમતીશીલ પગલું છે જે તુમ્હકારી કાઢવાં કરતાં ગંભીરે વીચારને પાત્ર છે. અમે તેવા અસલ સંજોગો માં પણ આપણે ધીરજ અને સહિષ્ણુતા જોવતાં શીખવું જ પડશે. એ રીતે જ આપણા શત્રુઓને આપણે છતી શકીશું.

અમારે કહેવું જોઈએ કે “સ્વાતંત્ર્ય ખરીતો” (ચાટર જોશ ક્રીડમ) તથ્યાર કરવાને પીપ્લસ કનવેન્શનની જે વાતો ઘષ્ટ રહી છે તેથી અમે આકર્ષીયા નથી. એ આડખરબરી

વાતો કાગે છે. આપણે વાતોમાં નમ્રતા અને કાયોમાં દ્રઢતા અને સાહસિકતા જોવવાની જરૂર છે. સરકારે આપણી સામે જેલે જે ફેફલી છે પરંતુ તેનો પ્રત્યુત્તર વાળવા માં આપણે નળળા નીવડયા છીએ એજ કારણે આજે આપણી લડત ખંધ પડી છે.

કોંગ્રેસનું “સુચવાયેલું મહાત્મા ગાંધી ટ્રસ્ટ”

નવ દાલ ઇન્ડિયન કોંગ્રેસની જયાના અમથા વીક ઓન્ડ ના ડરખનમાં મળેલી સાતમી વાર્ષિક કોન્ફરન્સમાં ચર્ચાએલા અનેક વિષયો માંનો એક કોંગ્રેસની પ્રાપ્ટીએ, જે દસ હજાર પાઉન્ડની કીમતની છે, તે અને એ પ્રાપ્ટીએને “સુચવાયેલા મહાત્મા ગાંધી એજ્યુકેશનલ એન્ડ ચેરીટીયલ ટ્રસ્ટ”ના નામપર ટ્રાંસફર કરવાનો હતો. પ્રાપ્ટીએ ટ્રાંસફર કરવાના પક્ષમાં હતા તેમજ વિરૂદ્ધ હતા તેઓની સામે આકરી ટીકાઓ થઈ હતી. અને કોંગ્રેસનું આ એક છુપું પમદું હતું, જેને કોંગ્રેસ ના કેટલાક અગ્રગણ્ય સભ્યોએ છુપું કરી દીધું હતું, તેથી કેટલીક માળામાળી અને તકરારો પણ થઈ હતી, અને અંતે એ પ્રાપ્ટીએ ઉપરોક્ત સુચવાયેલા ટ્રસ્ટના નામપર ટ્રાંસફર નહિ કરવાની નવી ચુટાએલી વર્કોગ કમીટીને સુચના આપનારો કરાવ થયો હતો.

અમને જે ખાસ આકર્ષણ થયું છે તે મહાત્મા ગાંધીના નામે “સુચવાયેલા” ટ્રસ્ટને વિષે. દક્ષિણ આફ્રિકા માં અત્યાર સુધી મહાત્મા ગાંધી તરફથી રચપાએલું એકજ ટ્રસ્ટ છે અને તે શીનીક્સ સેટલમેન્ટ ટ્રસ્ટ. ખીજું એક ટ્રસ્ટ મહાત્મા ગાંધીએ આ દેશ માં રચાયેલું નથી. ખીજું ટ્રસ્ટ મહાત્મા ગાંધીના નામનું હોઈમાં છે તે મહાત્મા ગાંધી મેમોરીયલ ટ્રસ્ટ (ગાંધી સ્મારક નીધી) તરીકે જોળખાય છે. તે ઠીલ્હીમાં છે જેના સીપ્રા અકુશ નીચે હોઈના અન્ય ભાગોમાં રાખાએા છે. આશ્ચર્યજનક એ છે કે આ નવા સુચવાયેલા ટ્રસ્ટની શીનીક્સ સેટલમેન્ટ ટ્રસ્ટના ટ્રસ્ટીઓને કશીજ ખબર નથી. તેમ હોઈના સુખ્ય ટ્રસ્ટના ટ્રસ્ટીઓને પણ કશી ખબર હોય એમ અમે માનતા નથી.

અમારા નમ્ર મત પ્રમાણે સુચવાયે મહાત્મા ગાંધીના નામનું ટ્રસ્ટ રચાવવાની આ રીત તદ્દન ખોટી છે અને મહાત્મા ગાંધીના નામનો ફુરપયોગ કરવા જેવું છે. દક્ષિણ આફ્રિકાના કહેવાતાં જવાબદાર તત્વો મહાત્મા ગાંધીજીના નામનું

સન્માન કરવાના કરતાં વધારે પ્રમાણ માં તેનો ફુરપયોગ કરી રહ્યા છે એ જોચનીય છે. અમારી સુચના છે કે મહાત્મા ગાંધીના નામનો ઉપયોગ કરવામાં અને અન્ય સંસ્થા એ-યુદ કોંગ્રેસની સાથે પણ તેમનું નામ જોડવા પડેલાં ઘણા વિચાર કરવો જોઈએ. જે તેમનું નામ વાપરીએ તો આપણા સઘર્ષો કાયો, તેમનું નામ જે ફુનીપાબરમાં ઘાખો લોકો તરફથી પુજાઈ રહ્યું છે, તેને શોએ તેવાં જ હોવાં જોઈએ. તેમજે જાને ઉત્પન્ન કરેલી વસ્તુએ આપણી પાસેથી તેઓ ઇચ્છા રાખે એ રીતે સાચવવા નો આપણે પ્રયત્ન કરવો જોઈએ. અને જે વસ્તુએ, આપણે જાણુતા કોઈએ કે આપણે એ રીતે સાચવી શકવાના નથી, તેવી ઉત્પન કરવાતું સાહસ કરવું નહિ જોઈએ. તેમ કરવું એ ગાંધીજી ના નામનું સન્માન કરવાનાં કરતાં અપમાન કરવા ખરાબર છે. મહાત્મા ગાંધીનું સન્માન આપણે આપણા આચરણથી કરવું જોઈએ. આપણા સ્વાર્થી હેતુએ સિદ્ધ કરવાને તેમના નામનો ફુરપયોગ કરવો નહિ જોઈએ, જે વસ્તુ કરવાની આપણી વૃત્તિ કમનસીમે વિશેષ કરી જેવામાં આવે છે.

નોંધ

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન” જયાના આગલા અંકમાં અમે જ્યોવી ગયા હતા કે “ઇન્ડિયન ઓપિનિયન” કાગળોની તંગી અને છપા મણીના ઘણાજ વધી ગયેલા ખર્ચના કારણે દર અઠવાડીયે બહાર પડવાને બદલે દર પખવાડીયે બહાર પડશે. હાલની રાજકીય પરિસ્થિતિમાં તેમ કરવું ઘણા મીત્રો અને હિતચીતોને અનુચિત લાગ્યું છે અને તેઓના મત સાથે અમે પણ મળતા થયા છે. આથી ફરી અમે દર અઠવાડીયેજ પત્ર બહાર પાડવાતું ઠરાવ્યું છે પરંતુ તેનું કદ હાલના સંજોગોને લઈ નાનું કરવું પડ્યું છે તેમ અમારા નાના સ્ટાફમાં પણ વધારે કાપ મકનો પડ્યો છે.

ગોરી પ્રબળું સંગઠન

“નાટાલ વીટનેસ” ફેબ્રુઆરી તા. ૧૫મીના અંકના અગ્ર લેખમાં લખે છે: “ગોરી પ્રબળું સંગઠન” એ આકર્ષક વાક્ય છે, પરંતુ જે દેશમાં બીન ગોરી પ્રબળના ગોરી પ્રબળ કરતાં ચારમણી છે, તે દેશમાં ખરી રીતે લાંબે ગાળે તેની કશી કીમત નથી. દક્ષિણ આફ્રિકાને ખચાવી શકાય તેવું સંગઠન એકજ જેવામાં આવે છે અને તે વધુજેદ વિના આખી વસતીનું સંગઠન. તેવું સંગઠન કંઈક વસ્તુ માટેનું-બિજ

પ્રજ્ઞાના હિત અને સુખાકારી માટે નું સંગઠન કહી શકાય. ગોરી પ્રજ્ઞા નું સંગઠન એટલે તો ક'ઈક વસ્તુની સામેનું સંગઠન... જે લોકો આ દેશને અને તેના લોકોને ચાહે છે તેઓ સામે જે વસ્તુમાંથી એકની પસંદગી કરવાની રહેલી છે. યા તો પોતાના જીવન પર્યંત ટકી રહે એવી આશામાં એક સડી ગયેલા અને ટુટી પડવાની અણીપર આવી રહેલા ટેકાને જીવોની માફક વળગી રહેવાની અથવા તો યજ્ઞ રહેલી કાંતીને અનિવાર્ય અણી તેના નિર્બંધપણે સ્વિકાર કરી પોતાના પગપર ઉભા રહેવાની. હકીકત માં સાદી અને સરળ વાત આપણા સંતાનોનો જન્મસિદ્ધ હક વેડી નાખી શું કે તેને જેમનો તેમ ટકાવી રાખીશું એ બે વચ્ચેની પસંદગી છે."

પાકીસ્તાનને અમેરિકાની લશ્કરી મદદ
પાકીસ્તાનના વડા પ્રધાન જનમ મહમદ અલીએ ઢાકામાં ગયા શનીવાર ની રાતે કહેલું જણાવવા છે કે પાકીસ્તાનને અમેરિકાની લશ્કરી મદદની બાબતમાં કદાચ માર્યના પહેલાં અટવાડીયામાં ક'ઈક જાહેરાત કરવામાં આવશે. પુર્વ બંગાળમાં આઠ દિવસ ગાળી જતામ મહમદ અલી ગયા શનીવારે પાછા કરાંતી ગયા છે.

યુનાઇટેડ નેશન્સના નીચેનો ભંગ કરનારને મદદ નહિ કરવાની અમેરિકાને લલામણુ

ગયા રવીવારે વોશિંગટનમાં જણાવવામાં આવ્યું હતું કે પ્રતિનિધિ સભાની પરદેશ ખાતાની બે સભ્યોની સ્થળ કમીટીએ ત્રણ વર્ષે કરેલી મધ્ય પુર્વની સુસાક્ષીના આધારે પોતાનો દેવાલ બહાર પાડેલો છે જેમાં તેણે અમેરિકાને એવી બલામણુ કરેલી છે કે જે દેશો યુનાઇટેડ નેશન્સના નીચેના નો ભંગ કરતા હોય તેઓને આપવા માં આવતી મદદ અટકાવી દેવાનો તેણે ગંભીરપણે વિચાર કરવો નોંધ્યો. અમારી દ્રષ્ટિએ ત્યાંમાં દક્ષિણ આફ્રીકાનો પણ સમાવેશ થાય એ ધ્વજવા યોગ્ય છે.

અસહિષ્ણુતા આફ્રીકાને જોખમમાં નાખી રહી છે

લંડનનું 'સન્ડે એક્સપ્રેસ' એક અમ્લેખમાં લખે છે કે, "આફ્રીકા ખંડ આફ્રીકામાં છે. રંગવર્ણી લોકો પ્રત્યેની અસહિષ્ણુતા અને ભેદભાવથી તે જોખમમાં આવી પડેલો છે." અમ્લેખનાં મથાળાં આ પ્રમાણે ક્યાં હતાં: "આફ્રીકાને બચાવો. ખ્રીષ્ટીય સામ્રાજ્યને જે ટકાવી રાખવું હોય તો જાતીય અસહિષ્ણુતાને માટે જરાયે અવકાશ નથી." જાતીયભેદો અને પ્રજ્ઞાને શાંત પાડવાના પ્રયત્નો, એ ખ્રીષ્ટીય સામ્રાજ્યમાં આજે નિર્ણયો ત્મક વસ્તુઓ છે.

વધુમાં પત્ર લખે છે કે, "રંગવર્ણીઓ નો વિરોધ આફ્રીકા જેવો ખીજો કરશે નથી અને તેનો કુખાઈભરેલો સામનો પણ સૌથી વિશેષ ત્યાંજ થઈ રહ્યો છે.

"આ ક'ઈ ગોરાનું સામ્રાજ્ય કે રંગવર્ણીનું સામ્રાજ્ય નથી. આ સામ્રાજ્ય તેના સઘળાં સંતાનોનું છે. અને રંગવર્ણીઓ જે સમાનતા માંગી રહ્યા છે તે તેઓને આપવામાં નહિ આવે તો જીવનકાળમાં તેઓએ સામ્રાજ્ય ને જે વફાદારી આપેલી છે તે જો તેઓ ત્યજી દે તો કશું ગેરવાજબી નહિ અણાય."

હુકાનોની બારીઓમાં સ્ત્રીઓ ના નગ્ન પુતળાંની ટીકા

ઇસ્ટ લંડનમાં હુકાનોની બારીઓ માં સ્ત્રીઓના નગ્ન પુતળાંઓની ટીકા થઈ રહી છે અને તેનું પ્રદર્શન ચતુ અટકાવવા સખ્ત પબલાં લેવા ડો. ડી. ઇ. ડોંગીસને અરજી કરવામાં આવી છે. "ઇવ"ના તખલ્લુસથી એક લેખક અખબારમાં એક પત્રમાં લખે છે કે તેણીએ પુરુષોને એ પુતળાંને જ શરમાઇ જતાં જોયાં છે, મધ્યમ વર્ગનાં સ્વાંટાં ઊભાં થઇ જતાં અને તેવાં પ્રદર્શનો સામેથી પોતાની નજર ફેરવી નાખતાં જોયાં છે. વધુમાં તે લખે છે કે, "આપણી નીતીના ધોરણને ખાજે કુચા ઇવ દરવાજા ખુલ્લા રાખવા થી શું વળવાનું છે?" તે કહે છે કે, "નાનાં છોકરાંઓ પર તેની જેવી અસર થાય? પુખ્તવયની સ્ત્રીઓ ક'ઈ પોતાના છોકરાંઓની સામે નગ્નાવસ્થા માં ફરતી નથી."

ઉપલી ટીકામાં ઘણું વજુદ રહેલું છે. ગોરાઓ સ્વમાનપ્રિય હોવાનો દાવો કરે છે અને કાળાઓ તરફથી ગોરી સ્ત્રીઓ પર કુદ્રષ્ટિ કરવામાં આવે તેનો સખ્ત વિરોધ કરે છે છતાં જાહેરમાં નગ્નાવસ્થામાં ફરતાં તેઓને જરાયે સંકોચ થતો નથી. એ બાબતમાં ખીન-ગોરી સ્ત્રીઓએ ગોરી સ્ત્રીઓની નકલ કરવાનું શરૂ નથી કર્યું એ આશિર્વાદજ્ઞ જ અણાય. આફ્રીકન સ્ત્રીઓ તો પુરુષના કપડાં પહેરે તેનો પણ ગોરા વિરોધ કરે છે જ્યારે ગોરી સ્ત્રીઓ, સ્લેકસમાં ફરતી હોય એ તો બાજુએ રહ્યું, પરંતુ લમબમ તદન નિર્વાજ ફરતાં તે જરાયે લજવાતી નથી. પછી ખીન-ગોરાઓ તરફથી તેના પ્રત્યે માનની તે શી આશા રાખી શકે? આ વસ્તુ બંધ થાય એ ઇષ્ટજ છે.

સ્પ્રીંગબોક્ લીજીયને ખરતરફ કરેલા યુનાઇટેડ પાર્ટીના મેમ્બર
મી. ફ્રેંક વેરિંગ, જે યુનાઇટેડ પાર્ટી ના પાર્ટીમેન્ટના મેમ્બર છે અને યુદ્ધ માં સેવા બજાવેલ પુરુષો અને સ્ત્રીઓ ની સંસ્થા-સ્પ્રીંગબોક્ લીજીયન-ના આજીવન સભ્ય છે, તેમને, એ સંસ્થા

એ સંસ્થામાંથી ખરતરફ કરેલા છે. તેના પ્રયુએ કરેલાં નીવેદનમાં જણાવ્યું છે કે સપ્ટેમ્બર ૧૯૪૬ માં યુનીઝમ એક્ટ ને સ્પષ્ટારનારાં ખીલપરની ચર્ચા દરમીયાન મી. વેરિંગે સરકારનો પક્ષ લીધો હતો જે લોકશાસનના સિદ્ધાંતો અને તેના અમલની વિરુદ્ધ ગણાય. તેવી રીતે વર્તનાર કોઇ પણ વ્યક્તિ કે પક્ષ અથવા તેવા પ્રકારની કોઇ

પણ હીલગાલનો વિરોધ કરવાનું સ્પ્રીંગબોક્ લીજીયનના બંધારણમાં છે. મી. વેરિંગનું પગલું, યુદ્ધ જેને માટે લડાયેલું તે લોકશાસનના સિદ્ધાંતોની વિરુદ્ધ છે. આથી મી. વેરિંગને લીજીયનનાં સભ્યપદમાંથી ખરતરફ કરવામાં આવે છે. સંસ્થાની આવતી જનરલ મીટીંગમાં તેની સામે મી. વેરિંગ અપીલ કરી શકશે.

વિવિધ ખબરો

હરખનમાં હજારો ધીન-યુરોપીઓ માટે નીશાળોની અછત

૧૯૫૪ના વર્ષ માટે હરખન અને તેની આજુબાજુની નેટીવો માટે ની નીશાળો યુદ્ધી ત્યારે ઘણા નેટીવ બાળકોને જગ્યાની અછતને લીધે પાછા કાઢી મુકવામાં આવ્યા હતા. આ નીશાળો કુલ ૧૨,૫૦૦ વીલ.થી ઓને સમાવી શકે છે જ્યારે છેલ્લા આંકડાઓ મુજબ હરખનની નેટીવ વસ્તી ૧,૪૮,૦૦૦ છે.

૧૯૪૫ના વર્ષમાં નાટાલમાં કુલ ૩૪,૦૦૦ હાંદી વીલાર્થીઓ હતા જ્યારે ૧૯૫૩માં કુલ ૬૪,૦૦૦ હાંદી વીલાર્થીઓ હતા. હરખન વીભાગમાં હાંદી નીશાળોમાંની ગણતરીથી માલમ પડ્યું કે ૧૩,૦૦૦થી ૧૫,૦૦૦ હાંદી વીલાર્થીઓ માટે જગ્યા નહોતી. નાટાલ હાંદી કોંગ્રેસના જનરલ સેક્રેટરી મી. જે. એન. સીંગે જણાવ્યા મુજબ હરખન અને તેની આજુબાજુના વીભાગમાં ૬થી ૧૬ વર્ષના ૨૦,૦૦૦ હાંદી વીલાર્થીઓ માટે જગ્યા નથી. ત્રણ વર્ષે ૧૪ વર્ષના ૧૪૬ હાંદી વીલાર્થીઓને જગ્યાના અભાવે નીશાળ માંથી કાઢી મુકવામાં આવ્યા હતા.

સધર્ન રોડેશીયામાં સ્થાપવામાં આવેલી આફ્રીકન ટ્રૂક યુનીયન કોંગ્રેસ

સધર્ન રોડેશીયામાં મળેલા ૧૨ આફ્રીકન ટ્રૂક યુનીયનના પ્રતીનિધીઓ એ આફ્રીકન ટ્રૂક યુનીયન કોંગ્રેસ સ્થાપી છે. તેઓએ, કમોનીના આફ્રીકનોના પગાર વધારવા માટેની ફરીયાદ પર ચરચા કરવા સરકારે નીમેલી કન્સીલીએશન મોડને હુંક સુદતમાં મળવા ઠરાવ પસાર કર્યો હતો.

પૃથ્વીની ઉમર ૪,૫૦૦ મીલીયન વર્ષ માનવામાં આવે છે
ચીકગોના એક પ્રોફેસરના જણાવવા મુજબ નવી તપાસથી માલમ પડે છે કે પૃથ્વી અને સ્પર્ષની આસપાસ ફરતા ખીજા ગ્રહોની ઉમર ૪૫ અબજ વર્ષની છે. આ ઉમર પહેલા ૨૫ અબજ વર્ષની માનવામાં આવતી હતી. આ તપાસ વખતે ૪ ગોળાકાંઓ ભાગ લીધા હતા. તેમણે પૃથ્વી પર મળી આવેલા મીટ્યોરાઇટસ

(ખરી પડેલા તારાઓ)માંની સીસાની ધાતુ પરથી તપાસ કરી હતી.

ફોરીયાના સવાલ પર યુનાઇટેડ નેશન્સની સલા માટે હિંદની માંગણી નીપૂળ

ફ્રેંચઆરીની ૯મી તારીકે ફોરીયા ના ખાસ સવાલ પર ચરચા કરવા યુનાઇટેડ નેશન્સ જનરલ એસેમ્બલીને મળવા હાંદી કરેલી માંગણી પુરતા મતને અભાવે નિષ્ફળ મળે છે. ૨૦ દેશોએ તરફેણમાં અને ૨૮ દેશોએ વીરુદ્ધમાં મત આપ્યા હતા. દક્ષીણ આફ્રીકા સહીત ૧૦ દેશોએ મત આપ્યા નહોતા. સભા બેલાવવા માટે ૯ મત ઘટયા હતા.

શ્રમની પ્રતિષ્ઠા
૯૨ પાનાનું અનુસંધાન

યુના જમાનામાં બહુશયુના અને શુદ્ધતા અલગ અલગ ધંધા હતા. બંને કામમાં ભિન્નતા હતી. પણ શાસ્ત્રોમાં આ ભેદ નહોતો, શાસ્ત્રોએ તો કહ્યું કે જે બંને પોતપોતાનું કામ પ્રામાણિકતાથી કરશે તો બંને મોક્ષના સરખા અધિકારી થશે.

આજે તો પ્રોફેસરનો મોબો પણ વધારે અને તેને પૈસા પણ વધારે આપીએ છીએ. તેથી જે વાતો થવી નોંધ્યો. દરેક થોડો થોડો શ્રમ કરવો નોંધ્યો. કામ કર્યા વિના ખાખજો તો આપણું જીવન પાપી બને. ખીજું એ કે, કામોની કિંમત સરખી હોવી નોંધ્યો. આ પ્રમાણે થશે ત્યારે શ્રમની પ્રતિષ્ઠા થશે. આજે તો શ્રમ કરનારા કહે છે કે, અમને વધારે રળજો મળવી નોંધ્યો. આઠ કલાક કામ કરવું પડે છે તેને બદલે સાત કલાક કામ હોવું નોંધ્યો. અને જે છ કલાક થાય તો વધારે સાફ. આ બધું શા માટે થઈ રહ્યું છે? એનું કારણ એ છે કે ઉપરના લોકો શ્રમ કરે છે. પ્રોફેસર વરસમાં ૭ માસ રળ બોખવે છે. મહેતરને તો છુટી આપી શકતા નથી, પણ ટપાલીને છુટી આપવા લાગ્યા.

સમાજમાં પ્રવર્તતા ઉચ્ચ-નીચના બેદો ફર કરવા અને શ્રમની પ્રતિષ્ઠા કરવા અમે બહુન અને સંપત્તિ ફાન ધર્મ શરૂ કર્યો છે.

પાકીસ્તાન તેની લશકરી આખતમાં આગળ વધશે
 પાકીસ્તાનના વડા પ્રધાન જ મહેમુદ અલીજી જણાવ્યું હતું કે રાજકીય, લશકરી, આર્થિક વીગેરે બાબતોમાં પાકીસ્તાન આગળ વધશે. ગારીક ષોડશકર વખતે તેમણે જણાવ્યું હતું કે પાકીસ્તાન માટેની અમેરીકન લશકરી મદદની વીરુદ્ધમાં હીં: માં મત પેદા કરવામાં આવ્યો છે. જ. મહેમુદ અલીજી કહ્યું કે જ્યારે હીંદ પરદેશી મદદોથી પોતાના દેશને સળળાળા ગતાવ્યે હારે પાકીસ્તાને કાંઈ વાધો દરશાવ્યો નહોતો તેમજ ઉદાપોદ કર્યો નહોતો.

જોડાની સખર્ગમાં માંગલીક પ્રસંગ
 રવીવાર તા. ૭મી ફેબ્રુઆરીએ જોડાની સખર્ગના જાણીતા શ્રી બીખાભાઈ ઉકાભાઈ મારતરની પુત્રી ઈંદીરા બેનના લગ્ન રોડરડનના શ્રી ધ્યાળજી બાઈ નારણજીના પુત્ર શ્રી. મગનલાલ સાથે જોડાની સખર્ગના સીટી હોલમાં થયા હતા. આ પહેલીજ વાર સીટી હોલનાં હીંદીના લગ્ન થયા હતા. પુરી હીંદુ ધાર્મીક વીધી પ્રમાણે લગ્ન થયા

હતા. ઘણા પ્રતીષ્ઠીત સ્ત્રી, પુરોહીતે નવ દંપતીને આશીર્વાદ આપ્યા હતા.
ભારત સમાજ (સોસેસો માકિર્વસ)
 ભારત સમાજની વાર્ષિક ચુટકણીની શીટીંગ તા. ૩૧-૧-૫૪ના રોજ સંસ્થાના પ્રમુખશ્રી રામજીભાઈ મેધજી ભાઈના પ્રમુખપદે મળી હતી જ્યારે પ્રાર્થના બાદ નીચે મુજબના કાયકર્તાઓને સર્વાનુમતે ચુટવામાં આવ્યા હતા

પ્રમુખ: રમજીભાઈ મેધજીભાઈ; ઉપ-પ્રમુખો: લાલુભાઈ જુલાભાઈ અને ભાઈચંદ સુંદરજી; મંત્રીઓ: કેશવલાલ મોરારજી અને ગોવીંદજી જાણજી; ખમનચી: કાશીદાસ જ. રામજીભાઈ; ઝોડીટર: નાયુભાઈ દરિયાજી
કાર્યવાહક કમીટી: ગોકળદાસ ટોકરસી, દાજીભાઈ પ્રેમાભાઈ, દુર્લભભાઈ બીખાભાઈ, ગોપ.ળભાઈ ધ્યાળજી, લલુભાઈ દેવાભાઈ, નાયુભાઈ દેવજી, મકનજી લાલભાઈ, જોડુભાઈ કરસનજી, કુંવરજી દરિયાજી, હરજીવન નારણજી, રામજીભાઈ જીવજી, વલ્લભભાઈ જુલાભાઈ, ગોપાળભાઈ દાજીભાઈ, મણીલાલ રણજીજી કુંવરજી પરજુ

નકામે જરગાદ કરવામાં આવે છે. આથી અમારી નત્ર વિનંતિ છે કે રીન્યુઅલોની અરજી વગર વિજંએ મંજુર કરવામાં આવે અથવા તે જ્યાં મ્યુનીસીપલ લાયસેન્સ માટેની પહેલી અરજી વખતસર કરવામાં આવી હોય ત્યાં દંડ કરવામાં નહિ આવે
લાયસેન્સીંગ આધિકારીઓની સત્તાઓ

લાયસેન્સીંગ આધિકારીઓની સત્તા ઝોના સંબંધમાં અમારી વિનંતિ છે કે જ્યાં લાયસેન્સ નામંજુર થએલું હોય ત્યાં તેઓને નામંજુરીનું કારણ આપવાનું ન્યાયને ખાતર કાયદાથી ફરજિયાત કરવામાં આવે અને સુપ્રીમ કોર્ટને અથવા તે જરોખર રથપાએલી બ્યુરીસ્ટલ અપીલ ઝોડને અપીલ કરવાનો હક રહે. નામંજુરીની સત્તા પ્રાંતિક કે મ્યુનીસીપલ ખાતામાં ગમે તેવી રિયાત ધરાવનાર કોઈ પણ અમલદારની મુનસુરીપર કોઈ દેવામાં અન્યાય થવાનો ધગો સંખા રહે છે.

દક્ષિણ આફ્રીકાની કોર્ટો વિવેનો અમારો અનુભવ અમને કહે છે કે વેપારના લાયસેન્સો આપવાનું મ્યુનીસીપલ કાઉન્સિલરોને હરતક સોંપવાથી પક્ષપાતી ચુકાદા અપાવાના ઘાખલા બને છે.

આ બાબતમાં ૨૩ વર્ષ ઉપર ૧૯૩૧ની સાલમાં શ્રી. જરડીસ એફ. ઇ. ટી. કાઉંએ, જોડાની સખર્ગ સીટી કાઉન્સિલની લાયસેન્સીંગ કમીટી તરફથી ચેવીકમાં એક જુચરીનું લાયસેન્સ નામંજુર કરવામાં આવેલું તેપર નીચે પ્રમાણે ટીકા કરી હતી:
 "આ અને આવા બીજા અનેક કેસોપરથી મારી ચોક્કસ ખાત્રી થઈ છે કે વેપારના લાયસેન્સો મંજુર થા નામંજુર કરવાની સત્તા ધારાસભાએ લોકલ ઓથોરીટીને હરતક સોંપી એ ભુલભરેલું છે. સુખ્ય સ્વભાવના કારણે, ઇન્સાફ જેવી વસ્તુ. જેમાં ક્રવેક અરજીનો વિચાર નિષ્પક્ષપાતપણે અને પ્રમાણીકપણે તેના ગુણદોષ પરથી કરવાનાં આવવો જોઈએ, તે આવી સંસ્થાઓના હાયમાં સોંપવી એ મારી દ્રષ્ટએ ઘણુંજ જોખમભરેલું છે, સિદ્ધાંતમાં એ બલે વાજબી જણાવું હોય પરંતુ અમલમાં તે શોચનીય રીતે નિષ્ફળ નીવડેલું છે."

ન્યાય દ્રષ્ટિએ, અમે ગાનીએ છીએ કે, લાયસેન્સ મંજુર થા નામંજુર કરવાનો હવટનો ચુકાદો લોકલ ઓથોરીટીઓના હાયમાં ચુકાવો નહિ જોઈએ. કોઈ પણ વેપાર કે ધંધો સમુજો અથવા અમુક પ્રમાણમાં બંધિત કરવાની સત્તા પણ તેઓના હાયમાં સુકારી નહિ જોઈએ.

વેપારમાં જાતીલેક
 વેપારના ક્ષેત્રમાં જાતીલેક નહિજ દેવો જોઈએ આ ક્ષેત્રમાં અમુક લતામાં અમુક વર્ગની સંખ્યા વધારે

હોવાના આધારે જાતીવાર વાડા પાડવા આજ્ઞાજનક છે. એથી આ દેશમાં રહેલા નાના બીન-જોરા વર્ગની આર્થિક પાયમાલી થઈ જશે અને સમાજ માં તેનું સ્થાન નહિ રહે.

આવા સુધી દેશનો વિકાસ જાતીય મિલનથી થયો છે. વસતીના સઘળા વર્ગોએ એક યા બીજા રીતે દક્ષિણ આફ્રીકાની પ્રગતી અને આખાદીમાં પોતાનો ફાળો આપેલો છે.

એ પ્રયામથી જરા પણ જાળવાથી દેશની આર્થિક રિચિતને હરકત પડેંચશે. હોંદી શ્રીનજોસરોને ફેરીયા ના લાયસેન્સ નામંજુર કરવાથી શાકભાજી પહેંચાડવાનું અવ્યવસ્થિત થઈ જશે. જોડાની સખર્ગ, પ્રીટોરીયા અને અન. સ્થળોમાં હવરેા યુરોપીયનો ને શાકભાજી જે ઘેર જોડાં નીવમીન મળતાં હતાં તે નહિ મળે, યુરોપીયન ફારમરોને મોટી ખોટ થશે, મારકેટોનો વેપાર મોટા પ્રમાણમાં ઘટી જશે. અને લાગતા વળમતા હીંદી ફેરીયાએ સમુજા પાયમાલ થઈ જશે.

વેપારમાં જાતીલેક પાડવામાં દેશ માં અંબીર એકારી થશે. વર્ણુ અને જાતીના આધારે અમુક વર્ગના લોકો ના રોજીના સાધનો બંધ કરી દેવા વાજબી નહિ ગણાય.

જાતીના આધારે વાડા પાડવા એ દરેક રીતે અવ્યવહાર છે. અમારી સલાહ છે કે લોકલ ગવર્નમેન્ટ ઇન્કવાયરી કમીશને જાતીલેકને બદલે જાતીમિલનપર વધારે ધ્યાન દેવું જોઈએ.

લાયસેન્સ નામંજુર કરવાને ઓવાર ટ્રેડીંગનું કારણ આપવામાં આવવું નહિ જોઈએ. ઓવાર ટ્રેડીંગના જ્હાના ને; ઉપયોગ બીન-જોરા વેપારીઓ, જેઓને લાયસેન્સીંગ કમીટીએ કે ફરજ લાયસેન્સીંગ ઝોડોની સ્થાપનામાં કરી અવાજ નથી, તેઓને અપંખ બનાવી ઉમેડી કાઢવાને થઈ રહ્યો છે.

અમારા નત્ર મત પ્રમાણે પ્રાંતિક સરકારે સાઉથ આફ્રીકા એકટની રૂએ જે બાબતો તેના હરતક સુકવામાં આવી છે તેનેજ ધ્યાન દેવું જોઈએ. વેપારમાં જાતીલેકનો સવાલ સેન્ટ્રલ ગવર્નમેન્ટના હાયમાં રહેવા દેવો જોઈએ.

અંતમાં અમે ફરી કહેવા ઇચ્છીએ છીએ કે જાતીના આધારે વાડા પાડવાની બાબતને હીંદી શ્રીનજોસરો ના વેપાર, જે પ્રગતી તંદુરસ્તી માટે આવશ્યક છે, તેની સાથે સંડોવવી નહિ જોઈએ.

ટ્રાંસવાલના નાના મોટાં શહેરો ઝડપથી વધતા લાગ્યાં છે અને એ સાથે લોકોની જરૂરીયાતો પુરી પાડનારા હીંદી ફેરીયાઓની ડંપચોગીતા પણ વધવા લાગી છે. યુરોપીયનોની રોજીની જરૂરીયાતો પુરી પાડવામાં તેઓ એક અનિવાર્ય અંગ બની ગએલા છે અને તેઓની સેવાઓને જાતી કરત લોકોના આરોબ્યને નુકસાન પહેંચા વિન નહિ રહે.

ટ્રાંસવાલ ઈન્ડિઅન હોકસ એસોસીએશન

લોકલ ગવર્નમેન્ટ ઇન્કવાયરી કમીશન સમક્ષ આપેલી જુખાની

ટ્રાંસવાલ ઈન્ડિઅન હોકસ એસોસીએશને લોકલ ગવર્નમેન્ટ ઇન્કવાયરી કમીશન સમક્ષ જુખાની આખતો જણાવ્યું હતું કે, ટ્રાંસવાલના લોકોની શાકભાજીની જરૂરીયાતો પુરી પાડવામાં હીંદી શ્રીનજોસરો સૌથી પહેલાં છે અને તેઓ દુર દુર રહેતા જોરા ત્રાહકોને શાકભાજી અને ફળ તેઓને ર આંખણે પહેંચાડતા આવેલા છે.

૧૯૦૦માં જ્યારે જોડાની સખર્ગ થોડાકેજ ટાઉનશીપો વાળું એક નવું ડાકેર હતું ત્યારથી આજે તે ૩૦૦ ટાઉનશીપો વાળું આધુનિક ઇમ્પી લવ્ય ઇમારતો, પાકી સડકો અને સંસ્થાઓ સાથેનું મોટું શહેર બની ગયું છે ત્યાં સુધી હીંદી ફેરીયા એ અગ્રગણ્ય સ્થાન ધરાવી રહ્યા છે અને સારા પેહોરમાં ન્યાટાઉનની મારકેટમાં યુરોપીયન ફારમરો પાસેથી હમેશા શાકભાજી ફળ ખરીદતા આવેલા છે અને મોટર લોરી અથવા ઘોડા મ ડીનાં ટાઢ, તડકા, વરસાદમાં પણ અંદરને ઘેર નીવમીત તે પહેંચાડતા આવેલા છે.

હીંદી ફેરીયાઓ પોતાના યુરોપીયન ગ્રાહકોના જરૂરીયાતો જાણતા હોય છે અને તેની ફરજ બજાવવામાં તેઓ પર પૂર્ણ નિષ્ઠા સુકવામાં આવેલો છે પણ તે જુડીસી હાય, કે નિશાળ હોય, મોર્ટીંગ હાઉસ હોય, હોટેલ

હોય, નર્સીંગ હોમ હોય, ઓરફનેજ હોય કે કોઈ સમાજ સેવાની સંસ્થા હોય.

ઘણી વખતે જુડીસીઓ પોતાના ઓર્ડરો ધરના નોકરો પાસે અથવા તે કોઈ પણ સગવડભરેલી જગ્યાએ યુકી જાય છે અને ફેરીયા તરફની તેને અમુક ધ્યાન દેવાશે એવી ખાત્રી રાખે છે.

ફેરીયાઓનું વર્તન તેઓના હમેશના વ્યવહારમાં યુરોપીયનો સાથે પ્રમાણીક પણા માટે અનુકરણીય પુરવાર થયું છે. ટ્રાંસવાલના શ્રીનજોસરો અને હોકરો માટે હાલનો લાયસેન્સ મેળવવાનો વિધિ વિનાકારણુ લાંબો, ખર્ચાળ અને સ્વીતાજનક હોય છે. પ્રથમ લોકલ ઓથોરીટીને મ્યુનીસીપલ લાયસેન્સ માટે અરજી કરવી પડે છે. ત્યાર બાદ પોલીસ તપાસ કરવા આવે છે અને રોટર ઇમ ઇન્સેક્ટ કરવામાં આવે છે. લાયસેન્સ મેળવવા ને એક કાડ આપવામાં આવે છે અને પછી સત્તાધીશો પાસે ગવર્નમેન્ટ લાયસેન્સ માટે જવું પડે છે. અ વિધિથી ઘણા ઘણાઓમાં બહુ દીવ થાય છે જેને વાંક અરજદારને નથી હોતો છતાં તેઓને વખતસર લાયસેન્સ નહિ મેળવવા ગદજ દંડ બરવો પડે છે. નવું લાયસેન્સ મેળવવામાં દીવ થાય એ સમજી શકાતું છે પરંતુ રીન્યુઅ. મેળવવામાં ઘણા વખત

ભારતનો પત્ર

(અમારા અખરપત્રી તરફથી)

સુગઢ તા. ૫-૨-૫૪.

સૌ રાષ્ટ્રના મુખ્ય પ્રધાન શ્રી ટેબર બાઇને રાજનામાને હેતુક હું અગાઉ આપી ગયો છું શ્રી ટેબર બાઇ રાજનામું આપે અને સૌરાષ્ટ્રમાં મોક્ષિમ સંસ્થાને મજબુત કરવાનું કાર્ય કરે, તેને ભારતના વડા પ્રધાન અને મોક્ષિમ પ્રમુખ શ્રી નેહરુની મંજૂરી મળી શકે હતી. આ વખતે શ્રી ટેબર બાઇ નરર છુટા થશે અને ગયા વખત ની નેમ રાજનામું પાછું નહિ ખેંચે, એમ મનાવું હતું. પરંતુ તેમના રાજ્ય કોટ ખાતે પુનરામન પછી સૌરાષ્ટ્ર ધરાસભામાંના મોક્ષિમ પક્ષની મેકક આ પ્રશ્ન પર વિચારણા કરવા મળી હતી. સભાએ સર્વાનુમતે શ્રી ટેબર બાઇને રાજનામું પાછું ખેંચી લેવાની અને સૌરાષ્ટ્રના મુખ્ય પ્રધાન તરીકે ચુકુ રહેવાની વિનતી કરી હતી. તેમને આવી વિનતી કરતો કારાચ શુદ્ધ પ્રધાન શ્રી રસિકલાલ પરીખે રજુ કર્યો હતો, જેને સર્વાનુમતે પસાર કરવામાં આવ્યો હતો. શ્રી ટેબરબાઇએ આ વિનતીને મન્ય રાખી મુખ્ય પ્રધાન તરીકે ચાલુ રહેવાનો નિર્ણય કર્યો છે. આમ દાલ નરત તો આ પ્રશ્ન પર પડેા પર છે. પ્રધાન મંડળમાં પણ હાલ કાંઈ ખાસ ફેરફાર નહિ થાય એમ જાહેર કરવા માં આવ્યું છે.

* * *
 અરબર દોઢ વર્ષના ગાળા પછી સૌરાષ્ટ્રમાં ફરી ધાડ અને હુટના ઉપરા ઉપરી બનાવેા બન્યા છે. છેલ્લા એક પખત્રીયામાં સૌરાષ્ટ્રમાં ચાર અને અમરેલી પ્રદેશમાં એક એમ પાંચ ધાડો પડી છે. સૌરાષ્ટ્રમાંથી ભૂપત આં તેની રાખીના નાસી જવા પછી યી પહેલીજ વખત આટલા ટુકા મ ગામાં અટલી ધાડો પડી છે. ભૂપતે પાટાસ્તાનમાં સુરક્ષમ ધર્મ અંગીકાર કર્યો હોવાના સમાચાર મળ્યા છે, મધ્ય સૌરાષ્ટ્રમાં ચુંદાળા અને થોરડી, ગાલાવાડમાં ચદ્રનગર, ગાહીલવાડમાં અખતરીયા અને અમરેલી વિસ્તારમાં સંવેદન ખાતે ધાડ પડી હતી. આ ધાડના હુટાયેલી મત્તા ઉપરાંત ધાડ ૧૬માં ત્રણ માણસોને ધાયલ કરીને ધારી ગયા હતા. આ ધાડો પાછળ ડલાઓમાં પ્રવૃતિ કરતી નાની-નાની ામખાર ટોળાઓના હાય હોવાનું ધારીસ માન છે. પોલીસ વડા મયક િ તમામ તાલુકા કચેરીઓને તેમના રતારોમાં શકમંદ માણસો પર પિતી નજર રાખવાની અને ખાસ િ તેમના હથિયારો સંબંધી તાકાદિ ાસ કરવાની સુચના અપાઇ છે. ૧ પાંચ ધાડ અગે પોલીસે વુદા ા નિલ્લાઓમાંથી પાંચ માણસોની

ધરપકડ કરી છે. પરંતુ ૬૭ વીસેક જેટલા યુનેગારો નાસતા ફરે છે.

* * *
 રાજકોટ અને સૌરાષ્ટ્રના અન્ય મોટા શહેરોમાં આ વર્ષથી ઓટોમેટિક ટેલી ફોન એકસરેને શરૂ કરવામાં આવશે. રાજકોટ ખાતે એક દબર ટેલીફોનના ઓટોમેટિક બેઝબોનાળું યંત્ર નખાશે. જામનગરની ટેલીફોન ઓશીસ માટે નવું મકાન બંધાશે. સૌરાષ્ટ્રમાં આ વર્ષે ૫૮૩ નવી પોસ્ટ ઓશીસો અને ૨૧ નવી તાર ઓશીસો બોલવામાં આવી છે. વધુ ૩૭ પોસ્ટ ઓશીસો ટુંક સમયમાં શરૂ કરાશે.

* * *
 ભારતના રાજ્યોની બાબાવાર ધોરણે નવરચના કરવા માટે સીમા પંચ નિમાઇ અધું છે. આ પંચ ટુંક સમય માં કાર્ય કરતું થઇ જશે. પંચ સમક્ષ જોરદાર રજુઆત કરવા માટે મહા યજ્ઞરાત સીમા સમિતિ તધધારી કરી રહી છે. મહા યજ્ઞરાતના-યજ્ઞરાત સૌરાષ્ટ્ર અને કચ્છના સિમાડાઓ પર ખીજા કોઇ પણ રાજ્યની તરાપ પડતી અટકાવવા માટે અઢી વર્ષ પહેલાં આ સમિતિની રચના કરવામાં આવી હતી. પંચ સમક્ષ પોતાનો કેસ સખળ રીતે રજુ કરવા માટે સમિતિએ મહા યજ્ઞરાતની તમામ સંસ્થાઓના સહકાર ની માપણી કરી છે. સીમા સમિતિ ના પ્રમુખ શ્રી કરતુરબાઇ લાલબાઇએ એક નિવેદનમાં જણાવ્યું છે કે, સીમા સમિતિના અટલા વિશાળ કાર્ય માટે નાણાની સારા પ્રમાણમાં જરૂર પડશે. આ માટે અલાર સુધીમાં સારી એવી રકમ મળી છે છતાં તે પુરતી નહિ થાય. એટલે તેમણે મહા યજ્ઞરાતમાં અને મહા યજ્ઞરાતની બહાર વસતા યજ્ઞરાતીઓને સીમા સમિતિને નાણા કીય સહાય અપવાની અને એવી રીતે યજ્ઞરાતની અસ્થિતા જાળવી રાખવા માં સહાયબુત થવાની અપીલ કરી છે. કોળા મોકલવાનું સ્થળ છે: મંત્રી, મહા યજ્ઞરાત સીમા સમિતિ, ખાનપુર, અમદાવાદ

* * *
 વેરટર્ન રેલવેની પોલીસે આજુ રોડ રેશન પરથી દાંતાના મહારાણાની ગરકાયદે દારૂ લાવવા માટે ધરપકડ કરી છે. પોલીસે તેમના મંત્રા અને એક બીજા શખસની પણ ધરપકડ કરી છે. રાજ્યમાં ગરકાયદેસર વીરકી, આન્ડી અને ખીરની ૧૦૦ ખાટલી લાવવાનો તેમની પર આરોપ ચુકાયો છે. તેમને બધાને પાંછળથી જામીન પર છોડવામાં આવ્યા છે.

કુંબ મેળામાં ત્રિવેણી સગમમાં રનાન કરવાના સૌથી પવિત્ર મનાતા મૌની અમાવસ્યાના દિવસે આશરે ૧૦૦૦ સ્ત્રી-પુરૂષો અને બાળકો કચ્છાઇ કે દયાઇ જઇને મરણ પામ્યા હતા અને ૧૮૦૦ જેટલા માણસો ઇજા પામ્યા હતા. મૌની અમાવસ્યાના દીવસે ૪૦ લાખ ઉપરાંત યાત્રાળુઓ પ્રયાગ (અલ્હાબાદ) ખાતે જઇ પહોંચ્યા હતા જૂનકાળમાં ઠાઇ પણ વખત કુંબ મેળામાં આટલી જંગી માનવ મેદની જમા થઇ નહોતી. જાણે માનવ મહેરામણ ઉત્કટથી હતો. કુંબ મેળામાં કચ્છ અક્કરાતના સમાચાર મળતાંની સાથે રેલવે સત્તાધીશોએ ઘણી રેપેશિયલ ગાડીઓને અલ્હાબાદ આવતી અટકાવી દીધી હતી. જેથી વધુ બીડ થતી અટકે. વિશ્વખરમાં ઠાઇ પણ પ્રસંગે આટલી જંગી માનવ મેદની ભેગી થતી નથી.

અગાઉ કુંબ મેળા માટે અંગા અને જમના નદીની વચ્ચે ૬૦૦ એકર જમીન રહેતી હતી. પરંતુ છેલ્લા કેટલાક વરસોથી અંગાનું વહેણ ડાખી તરફ ધસતું જાય છે. પરિણામે આ વર્ષે કુંબ મેળા માટે માત્ર ૮૩ એકર જ જમીન રહી હતી. આ વર્ષે કુંબ મેળાની વધુ અગત્ય હતી, કારણકે આ વર્ષે સુર્ય અને ચંદ્ર અચુક એવી રિથતિમાં આવતા હતા કે જેમ દર રો વર્ષે જ બને છે. મૌની અમાવસ્યાના દિવસે સુર્યોદય પહેલાં જ વ્યવસ્થા માટે ત્રણ દબર સિપાઇઓ અને ૬૦૦૦ સ્વયંસેવકો ગોઠવાઇ ગયા હતા. વહેલી સવારે સખત ટાડ હોવા છતાં દેશ અને વિશ્વના ખુણે ખુણેથી આવી પહોંચેલા લાખો યાત્રીઓ પવિત્ર સંગમ માં રનાન કરવા માટે નીકળી પડ્યા હતા આમાં શ્રીમંતો, હતા અને ગરીબો હતા, વૃદ્ધો હતા અને બાળકો હતા. આ યાત્રીઓ ટૂંના, બસો, ખટારા કે ગાડા, કે પ ગપાળા મળી શકતા ઠાઇ પણ સાધન દારા આવી પહોંચ્યા હતા. સોને સો વર્ષ પછી આવેલા આ લાભ લઇ લેવાની ઉત્કંઠા હતી.

મૌની અમાવસ્યા એટલે કે પૂર્ણ કુંબના દીવસે સુર્યોદય થતાં ઘંટારવ, ટોલ-ત્રાંસા અને શરણાઇના નાદ દારા ધના સુહૃતંતી-એટલે કે ધનાએ ધનાંડ નું સર્જન કર્યોના શુભ સુહૃતંતી જાહેરાત કરવામાં આવી હતી ધના સુહૃતંતી જાહેરાત યાત્રાળુઓ માટે અંગાના બરફ જેવા ઠંડા પાણીમાં ઝપલાવવાની સંજ્ઞાપ હતી. એટલે ભાવિક યાત્રીઓની અનંત વણુઝીર નદી કાંઠા તરફ વહેવા લાગી

ત્રિવેણી સંગમ પાસે આશરે ૧૦૦ હોડીઓ તધધાર રાખવામાં આવી હતી. દરેક હોડીમાં એક એક સિપાઇ અને એક એક તરલોથો-કુળાઓને બચાવવા માટે તધધાર હતો. એક દબર જેટલી હોડીઓ યાત્રાળુઓને

અંગા કાંઠેથી સંગમ સ્થાને પહોંચાડતી હતી.

યાત્રાળુઓના આકર્ષણનું કેન્દ્ર તો હતા સાધુઓ, ભારતના શુદ્ધ શુદ્ધ અનેક પંથોના દોઢ લાખ જેટલા સાધુઓ કુંબ મેળામાં આવી પહોંચ્યા હતા. શુદ્ધ શુદ્ધ પંથના બાવાઓના ખાર શુદ્ધ શુદ્ધ સરઘસો પોતાના અલગ ધ્વજો ફરકાવતા નીકળ્યા હતા. સરઘસાકારે આ સાધુઓ સંગમ રનાન કરવા જતા હતા. અગાઉના કુતી મેળાઓમાં સાધુઓને સૌથી પહેલાં રનાન કરવા દેવામાં આવતા હતા. પરંતુ આ વખતે બધાને સાથે રનાન કરવાની છુટ હતી. સાધુ બાવાઓના રહેવા માટે સરકારે અલગ જગ્યાની વ્યવસ્થા કરી હતી અને તેમના રનાન માટે પણ અકબરના ઐતિહાસીક કિલ્લાની પાસે ૧૫૦૦ કુટ જેટલી જગ્યા અનામત રાખી હતી આ સરઘસો બાવાઓના અખાડા વિસ્તાર માંથી નીકળીને ત્યાંથી એક માઇલ દુર ત્રિવેણી સંગમ તરફ જવા ઉપડ્યા હતા. શરણાઇઓ અને ટોલ-ત્રાંસા વગાડતાં વગાડતાં આ બાવાઓના સરઘસો નીકળ્યા હતા. સરઘસોમાં મહંતો ગાદી પીઠો, મહામંડલેશ્વરો વગેરે ઉચ્ચ કક્ષાના સાધુઓ હાથી, ઘોડા, ઉટ અને પાલખીઓ પર બેઠેલા હતા. તેમની પાછળ તેમના શિષ્યોનું ટુંદ હતું.

સાધુઓના આ શણુગારેલા અને બવરિચત રીતે જતા સરઘસને જોવા માટે માર્ગની બંને બાજુએ દબરોની સંખ્યામાં યાત્રાળુઓ જમા થયા હતા. સરઘસમાં નાગા બાવાઓની પણ મોટી જમાત હાજર હતી. લોઢાએ અન્ય સાધુઓ તો ઘણા જોયા હોય પણ નિર્જન એકાંતવાસમાં વસતા નાગા બાવાઓને ન જોયા હોય અને તેમના દર્શન કરવાની તેમને હોંશ હોય એ દેખીતું છે. આ સાધુઓ નાહીને પાછા ફર્યો ત્યાં સુધી તો મેળાનું કાર્ય ખુબ જ બવરિચત રીતે ચાલતું હતું. નાગા બાવાઓ નરી પાર કરી આ બાજુએ આવ્યા, ત્યાં તો તેમના દર્શન કરવા માટે સરઘસના માર્ગની બંને બાજુ એ ઉભેલા લગભગ દસ લાખ માણસો એ એક સામટો સામસારો ધસારો કર્યો. અને પરિણામે વચ્ચેના બાવા ઓ, સ્ત્રી-પુરૂષો અને બાળકો પર બંને બાજુએથી લગભગ પાંચ પાંચ લાખ માણસોની બીસ આવી અને તેમાં લગભગ ૧૦૦૦ માણસો તો ચીપાઇને સીધા સ્વર્ગે સીધાવી ગયા અને બીજા ૧૮૦૦ માણસો ધાયલ થયા, જેમને સારવાર માટે ઇસ્પિતાલમાં ખસેડવામાં આવ્યા. આ કચ્છ બનાવ માત્ર પંદર મિનિટમાં જ પતી ગયો. વચ્ચે ઉભેલા ઘણા પડી જવાથી તેમની ઉપરથી પસાર થતા માણસોના દયાણુને લીધે માથો બચા જ્યારે બાકીના આને

અસલા બીંસને લીધે શાસ હરી ગયો. નાગા બાવાઓ જે રથને હતા, તેની આસપાસના લગભગ ૫૦૦ વારનો વિસ્તાર ચતુરેશના દમસાથી અડકાઈ ગયો હતો. ધણુ બાળકો માની સાથે ચોરેલાં મરણ પાગેલા મળી આવ્યા હતા.

આ સગયે ભારતના રાષ્ટ્રપતિ ડો. રાજેન્દ્રપ્રસાદ અને તેમનું કુટુંબ, શ્રી નેહરુ, ઉત્તર પ્રદેશના ગવર્નર શ્રી કનૈયા લાલ બુનશી, ઉત્તર પ્રદેશના વડા પ્રધાન પંડીત ગોવિંદ વલ્લભ પંત પશુ કુંભ ગેળામાં દાબર હતા. આ કચ્છ પટના બની ગઈ એ પહેલાંજ રાષ્ટ્રપતિ અને તેમના કુટુંબ સંગમમાં રનાન કરી લીધું હતું. આ ગમખવાર બનાવની ખબર પડતાં શ્રી નેહરુએ ત્રાવણકોર-કોમ્બીનના ચુંટણી પ્રવાસ માટે તરત ઉપડી જવાનો પોતાનો કાર્યક્રમ મોકુફ રાખ્યો હતો અને તરત તેઓ બનાવ ના રથને જઈ પહોંચ્યા હતા. તેમણે સંકટગ્રસ્તોને સર્વ પ્રકારની સહાય આપવાની વ્યવસ્થા કરી હતી. તેમણે

ધવાયેલાઓની ઇરિયાતામાં જઈને મુલાકાત લીધી હતી. શ્રી નેહરુએ પાછળથી પત્રકારોને જણાવ્યું હતું કે, આ કુર્મટની બની ત્યારે હું અકબરના કીલ્લામાંથી આ સરઘસ જોઈ રહ્યો હતો. મને બંધ થી તે સંગમ સુધીનો બંધો વિસ્તાર નજરે પડતો હતો. પરંતુ આ ઘટના ક્ષેત્રી રીતે બની ગઈ તેની મને ખબર જ પડી નહિ. એ અગાઉ કુંભી ગેળાઓમાં અને અન્યથ ધણી જંગી માનવરોહની જોઈ છે પરંતુ આજના જેટલો વિશાળ માનવ સમુદાય તો કદાપી જોયો નથી. ૪૦ લાખથી વધુ વધુ રોહની હશે. જાણે માનવ મહાસાગર ઉમટ્યો હતો. આ દળ હું કદી ભૂલી શકીશ નહિ. આ કચ્છ બનાવ કેમ બન્યો તેની તપાસ કરવા અને ભવિષ્યમાં આવે બનાવ ન બને એ માટે માર્ગો સુચવવા એક તપાસ સમિતિ નિમવામાં આવશે.

(અધુરું)

શ્રમની પ્રતિષ્ઠા

(પહેલાં પાનાનું અનુસંધાન)

વાંચી શકે અને જીવનમાં દરેક કામ વિચારપૂર્વક કરે. પણ એ માટે કે છોકરાને નોકરી મળે અને દિનબર અમારે જે મજુરી કરવી પડે છે તે તેમને કરવી ન પડે. મજુર પણ આમ વિચારે છે. બાઇઓ, કામ તરફ આવી ઘણા મજુરોમાં પણ છે. કામ ન કરનારાઓમાં તો છે જ.

મનજનું કામ કરનારા લોકો મજુરો તે નીચા સમજે છે. આવી વૃત્તિ જ યજ ગા છે. તેમને તો કામ પ્રત્યે નક્કર છે જ, પણ મજુરોને પણ કામ પ્રત્યે નક્કર છે. તે મજુરી તો કરે છે પણ તેને તેનાથી ગૌરવ લાગતું નથી.

સારાં ગણુતાં માખાપો એમ ઇચ્છે છે કે છોકરી સારાં ઘરમાં જાય તો સાફ. સાફ ઘર એટલું શું? જે ઘર માં પાણી ખેંચવું ન પડે તે. બ્યાં પાણી ખેંચવું ન પડે, લાં તેને ધોરાક પચે નહીં અને દાકતરોનાં બિલ ભરવાં પડે.

કેટલાક એમ કહે છે કે, છોકરાં ઓને રમવાનો સમય છે તેથી તેમને રમવા જ દો. કામ ન આપો. તાલીમ ની સાથે કામ આપો છો તો શાળા કારખાતું બની જાય છે. મા પણ પોતાના છોકરાને કહે છે કે, બેટા, તું વાંચ, અભ્યાસ કર. કામ છોકરી કરશે.

નિશાળમાં શિક્ષક બણાવશે, વિદ્યાર્થી વાંચશે, પણ સદાકાલ કામ તો નોકર જ કરશે. કચરો પાડવાનું કામ અપ્યા પોતાનું અને તે સાફ કરવાનું કામ નોકરનું.

વિદ્યાર્થીઓ, અધ્યાપકો કામ નહીં કરે. વેપારી કામ નહીં કરે. તે તો લખશે વાંચશે. દસના સો કરવા હોય તો તે દસ ગણું કામ નહીં કરે. પણ તે તો ફક્ત એકડા પર શુન્ય ચડાવી દેશે. અને જે જ્ઞાની છે તે જે કામ કરે તો તે સાફ ન બણાય, જ્ઞાની તો ખાઇ શકે અને આશીર્વાદ આપી શકે; કામ કરી ન શકે. જે કોઇ સવારે ઉઠીને દબે તો તેને જ્ઞાની નહીં પણ મજુર કહેશે. જ્ઞાનીએ, યોગીએ કામ ન કરવું જોઈએ. વૃદ્ધી ને કામમાંથી મુક્ત રાખવા જોઈએ. વૃદ્ધીને કામ આપવું એ તો નિપુરતા

ગણાય એટલે કે, વૃદ્ધ, બાળક, યોગી, જ્ઞાની, વેપારી, વકીલ, અધ્યાપક, વિદ્યાર્થી કોઇએ કામ કરવું નથી. આટલા બેકાર વર્ગ પેદા થાય તો બેકારી વધે જ. જે એમ કોન કે જે કામ નથી કરતો તે ખાતો ન કોન તો કાંઈક ઠીક હતું. પણ તે તો વધારે ખાવા માગે છે. આવી સમાજ રચના જ્યાં બની રહી છે, ત્યાં મજુરો સમજે છે કે અમને પણ કામ કરવા માંથી છુટી મળે તો સાફ. આવા જે સમાજમાં લોકો લાગારીથી કામ કરે છે, ત્યાં તેઓ કર્મયોગી હોઈ શકે નહીં, તેમનું જીવન ધાર્મિક હોય નહીં. આ રીતે આપણે સમાજ દુરાચારી બન્યો ર; કારણ કે સમાજમાં શ્રમની પ્રતિષ્ઠા રહી નથી.

શરીરશ્રમ કરનારાઓને આપણે નીચા માનીએ છીએ. તેમને કોઇ પણ પ્રકારની રમતો હોતી નથી. મહેતરને જે એક દિવસની છુટી આપી એ તો આણું ગામ ગંદું યજ જાય. આવે જે ઉપકાર કરનારા છે તેને આપણે નીચો માનીએ છીએ. તેને આપણે સાફ રહેવા માટે સાણુ વગેરે પણ આપતા નથી. નથી તેની ઇજ્જત, પ્રતિષ્ઠા કે સન્માન.

મહેતરને તો નીચો મણ્યો, પણ પોતાની માને પણ આપણે નીચી મણ્યી. શાસ્ત્રોમાં કહ્યું છે કે દસ ઉપાધ્યાય યજાચર એક શિક્ષક અને સો શિક્ષક યજાચર એક પિતા અને હજાર પિતા કરતાંયે એક માતા વધારે છે. માતાને આણું ગૌરવ આણું છે. આ તો શાસ્ત્રની વાત છે, પણ આપણે સ્ત્રીઓ ને નીચી માનીએ છીએ. સ્ત્રીઓ ખેતરમાં મજુરીએ જતી હોય તો તેમને ઓછી મજુરી આપીએ છીએ. સ્ત્રીઓને તો વધારે મજુરી આપવી જોઈએ કારણ કે તેમને ઘરનુંયે બધું કામ સંભાળવાનું હોય છે. તેમને

બાળકોની સંભાળ રાખવાની હોય છે. વધારે મજુરી આપવાની માન તો આણુએ રહી, પણ સરખીયે આપના નથી. દરેક જગ્યાએ સ્ત્રીઓને ઓછી મજુરી આપવામાં આવે છે અને તેમને ધોળવરૂપ મણુવામાં આવે છે. સ્ત્રીઓ રાતદિવસ કામ કરે છે, છતાં તેઓ ધોળવરૂપ લાગે છે. કારણ કે, કામની પ્રતિષ્ઠા નથી. કહે છે કે, સ્ત્રીઓ ઉત્પાદનનું કામ કરતી નથી; ફક્ત રસોઇ કરે છે. રસોઇ થી વજન છે તે આપણે સમજતા નથી. રસોઇ ને ઉત્પાદનનું કામ નથી, તો શું સુધારનું કામ ઉત્પાદનનું છે? સુધાર શું કરે છે? લાકડું લે છે અને એની નવી ચીજો બનાવે છે. એ પ્રમાણે સ્ત્રી લોટમાંથી રોટલી બનાવે છે. જે નવી ચીજ પેદા કરવાને ઉત્પાદન કહે તો યાલા સિવાય ઉત્પાદન કરવાનું કામ બીજું કોઇ કરતું હોય તો અમને ખબર નથી. ખેડુત શું કરે છે? પર મેથર પેદા કરેલું બીજા ખેતરમાં વાવે છે. એક દાણામાંથી હજાર મણુ દાણા તે મેળવે છે. પણ એકના હજાર તો પરમેથર કરે છે. લાકડા માંથી પુરશી બનાવવી, ચામડામાંથી જોડા બનાવવા, આ બધું તો એક વસ્તુને બીજામાં રૂપાંતર કરવાનું છે.

જેમ લાકડામાંથી પુરશી બનાવવી તે લાકડાનું રૂપાંતર કરવાનું કામ છે, તે પ્રમાણુ ઘઉંનો લોટ કરવો અને લોટની રોટલી બનાવવી તે પણ રૂપાંતર કરવાનું કામ છે. તેને આપણે ભારે ઉત્પાદન સમજીએ જ્યારે આપણી માતાઓ, બહેનો કહેશે કે અમને અદાર આના રોજ મળશે તો અમે રાંધીશું. (અનુસંધાન માટે જુઓ પાનું ૭૬)

જે અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ખ્રીસ્તી ૧૯૫૪ ફેબ્રુવારી મંચ	હીંદુ ૨૦૧૦ માઘ	સુસલમાન ૧૩૭૩ જમાદી ઉલ આખર	પારસી ૧૩૨૩ શહેરેવર (મેહેર)	સુર્યોદય ક. મી.	સુર્યાસ્ત ક. મી.	ધાર્મિક તહેવારો-ઉત્સવો
શુક્ર	૧૯	વદ ૨	૧૪	૨૧	૫-૩૬	૬-૪૩	પૂ. દરતુરબાની નિવૌણુતીયી વિનય એકારથી પચંક મહાશયશની "
શની	૨૦	" ૩	૧૫	૨૨	૫-૩૬	૬-૪૩	
રવી	૨૧	" ૪	૧૬	૨૩	૫-૩૭	૬-૪૩	
સોમ	૨૨	" ૪	૧૭	૨૪	૫-૩૭	૬-૪૪	
મંબળ	૨૩	" ૫	૧૮	૨૫	૫-૩૭	૬-૪૪	
બુધ	૨૪	" ૬	૧૯	૨૬	૫-૩૮	૬-૪૪	
ગુરુ	૨૫	" ૭	૨૦	૨૭	૫-૩૮	૬-૪૪	
શુક્ર	૨૬	" ૮	૨૧	૨૮	૫-૩૮	૬-૪૫	
શની	૨૭	" ૯	૨૨	૨૯	૫-૩૯	૬-૪૫	
રવી	૨૮	" ૧૦	૨૩	૩૦	૫-૩૯	૬-૪૫	
સોમ	૧	" ૧૧	૨૪	૧	૫-૩૯	૬-૪૬	
મંબળ	૨	" ૧૨	૨૫	૨	૫-૪૦	૬-૪૬	
બુધ	૩	" ૧૩	૨૬	૩	૫-૪૦	૬-૪૬	
ગુરુ	૪	" ૧૪	૨૭	૪	૫-૪૦	૬-૪૭	

Phone 22905 Tel. ADD.: "GANDABHAI"

The Home Of
INDIAN SWEETMEATS.
G. C. Kapitan & Son

Vegetarian Restaurant

Upcountry customers are requested to send their cheques with their orders.

Write For Price List.

સ્વાદિષ્ટ મીઠાઈનું બાણીતું મથક

બહારનામના ગ્રાહકોએ ઓરડર સાથે ચેક મોકલવા મહેરબાની કરવી
પ્રાઇસ લીસ્ટ મંગાવો

**154 GREY STREET,
DURBAN.**

PHONE 33-2651

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રધર્સ (પ્રો.) લીમીટેડ

હેલ્થરેલ મરચાન્ડસ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઇમ્પોર્ટર્સ

રેસમી તેમજ સુતરાઈ કાપડ, હુલન રગ્સ. બ્લાન્કેટ્સ—બેબી બાળકો માટે
નવ નવનો માલ. તેમજ ટેપીજીન ન્યોરબેટ સાડીઓ
વીગેરે માટે દુબારે લાં પ્રથમ તપાસ કરવા બલામણુ છે.

33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

ફોન : 33-2651

ધીરુભાઈ પી. નાયક

મુસાફરી. વીમાનાં અને જનરલ એજન્ટ

હીંદુસ્તાન અગર ઈન્ડીયાના કોઈ પણ બાગની હવાઈ ફરિયાઈ અગર જમીન
માર્ગે મુસાફરી કરના મને બેઠા અગારી ગારંતે હુઈંગ કરો.

ઈંગ્લી, આગ, ચોરી, ટુલ્લડ, અક્ષમાત, પ્લેટબ્લાસ, વિગેરેના વીગા અને
હતરાવી આપીએ છીએ.

ઈન્કમટેક્સ, પરસનલ ટેક્સ, ડિસાબના ગ્રેપડા લખાવવા રેવન્યુ કલેયરન્સ
સર્ટીફિકેટ કે વેપારના લાયસેન્સો પાસપોર્ટ તેમજ ઈમિગ્રેશનને લગતી
બાબતોમાં કોઈ પણ ફી લીધા વિના અને ગઈત સલાહ આપીએ છીએ.

નેશનલ સ્યુસ્થુઅલ લાઈફ એસોસીએશન ઓફ ઓરફ લીયા, ચોર્કશાયર
ઈન્શ્યુરન્સ કંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધિ.

Phone : 33-9033. 29e Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

ધી ન્યુ દિલ ખુશ-સ્વીટ માર્ટ

એનેન્સ: ગળીભાઈ બાણીભાઈ ઠાકીપોરવાળા.

ફેરકે બતની મીઠાઈઓ, ચોખ્ખા ધીની તેમજ મોઢા જેવા,
મસાલાથી અને બનાવીએ છીએ.

અમારું વખણાએકું સુરતી હુણું જેવ, મમરા, બાંડીઆ, બાજઆ,
પાતરા વિગેરે ફરેશ તાલ બનાવીએ છીએ.

પાર્ટી વીગેરે માટે મોટા પ્રમાણમાં મીઠાઈ ઓર્ડર પ્રમાણે ડુંકે
વખતમાં બનાવી આપીશું.

PHONE 33-6575. P. O. BOX 3680.
THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34 President St., Corner Diagonal Street.
JOHANNESBURG.

તાજુ ઉમદા ફ્રુટ

ડરબનનું આજુ ૧/૬ રતલ; મોટી કલીનું લસણુ ૧/૬ રતલ; ગોળ બાસ
ક્રીટ ૧૦/૬ ડઝન; લાંબી અને રકવેર બાસક્રીટો ૧૬/૦ ડઝન; કપુરી તથા
સેવલી પાન શી. ૫ રતલ; પોરટેજ અલગ.....બનાના, કાચા બનાના,
પોપો, પાઇનાપલ, નાચીસ અને મેન્ડરીન રોન્ના બનર બાવથી મળશે.
દેથી શાકભાજીમાં સુરતી સફેદ પાપડી, કાળી પાપડી, ટુવેર સોંગ, વેગણુ,
શેકટાની શોંગ, ફૂધી અને લીલાં મરચાં મળશે. શી. ૭-૬ થી શી. ૧૦ નું
પારસલ બનાવી પોસ્ટથી મોકલીએ છીએ. સુરણુ, ચાંબા હળદ તથા
લીલી હળદની મોસમ ચાણુ યઇ છે. કાચી ઠેરી પણ હવે મળી શકશે.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.

WHOLESALE FRUIT MERCHANTS

P. O. Box 251, DURBAN.

NATHOO TABHA

TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER

Door, Windows, Corrugated Iron, Cement,
Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant
brands paint or any other building material
at reasonable price.

Established 1907, **NATHOO TABHA,**
107 Queen Street, Phone 24647.
Telegraph "Mani," **DURBAN.**

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, વોર્ડરોબ, ડરેસીંગ એસ્ટ,
સાઈડ બોર્ડ ઓફીસ ડેસ્ક, છુક કેસ, ટેબલ, તદન કીકાયત
બાવે ખરીદી શકશો. જાતે પધારી લાભ લેવા ચુકરો નહિ.

—બોક્સ, ટેબલ અને કીચન ડરેસર—

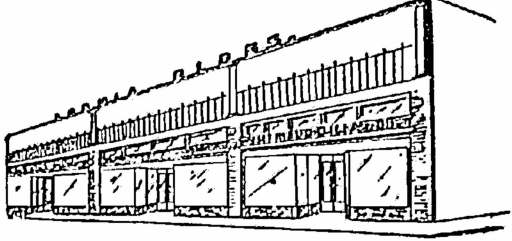
જે દુબારી રખરેખ નીચે તઈયાર થાય છે. તેનો શોક હમેશા તઈ-
યાર રહે છે. માત્ર શોકડા ભાવોના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને વેપાર
આગલ પધારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.
PHONE 33-4691. BOX 2526.

K.M. Loodhia

Manufacturing Jewellers and General Dealers

22 ct Jewellery made to order in latest designs

આવિસ કેરટ

સોનાના દાગીના ખાસ અમારી જાતી દેખરેખ નીચે અમને અપાયકું કામ સંતોષ પામે એવી રીતે કરીએ છીએ.

નેકલેસ, જુદી જુદી ડીઝાઇનની ગચડી અછોડા, સાડીની પીન, વીડી બહુલ જોરોગ વીગેરે બનાવીએ છીએ.

106 Prince Edward Street, Durban.

GIHWALA STORE

(Established 1945)

કુપટાઉનના જુના અને જાણીતા વેપારી

કાયરેક્ટર

કીકાભાઈ છગનલાલ ઘીવાલા

અમે દરેક જાતનો દેશી અનાજ અને કરીયાણું રાખીએ છીએ.

ભાવ કીફાયત

જાતે મળેા યા લખેા

2 Aspeling Street,
CAPETOWN.

Phone : 23102.

હિંદુસ્તાનથી ઇલાલમાં આવેલ સીનિમાને
લગતાં મળેલાં નવીન ગ્રંથો (સિનેમાને)

	શ્ર. પૈ.
શ્રીલમ ફેર	૧ ૩
ઇલસ્ટ્રેટેડ વીકલી	૨ ૩
સ્ક્રીન	૧ ૩
લાઈટ	૧ ૩
ફેરિનેન	૨ ૧
શ્રીલમ ઈન્ડિયા	૭ ૦
તમારી પુલપાઠ માટે ઉત્તમ પુસ્તકો	"
નવમદ વિદ્યાન (દરિદ્રનો નાથ કરી સુખ આપનાર કનગ પુસ્તક)	૪ ૬
શ્રી શ્રીય સદ્ગ્રંથ નામાવલી	૧ ૦
સોળ સોમવારની કથા	૨ ૧
શ્રી સત્યનારયણની કથા	૨ ૧
નરસિંહ મહેતાનાં ભજનો	૨ ૧
દલન કરતા માટે કલ્પ સરથ ગુજરાતી પુસ્તક "ઇશાપાસના"	૧ ૩
શ્રીમદ ભજનદગીતા	૫ ૧

પોસ્ટેજ માફ

Obtainable at :

**BHARAT MUSIC
SALOON
AND BOOKSELLERS**

Phone : 26070

286½ Grey Street, DURBAN.
(Corner Grey and Lorne Streets)

એટલું તમે જાણો છો કે કેનેડાની વિશ્વ વિખ્યાત કંપની
સન લાઈફ ઓફ કેનેડા

ઉપરોક્ત કંપનીના હમો સત્તાવાર એજન્ટ છીએ.
ઉપરાંત

દક્ષિણ આફ્રિકાની વરિષ્ઠ અદાલતની કેપ ઓફ ગુડ હોપ પ્રોવીન્સીયલ ડીવીઝન
ના સરકાર તરફથી નીમાયેલા અંગ્રેજી તથા ગુજરાતી ભાષાનું સરકારી છીએ
તેમજ અત્રેની ઈમીગ્રેશન અગેન્ટ્સ કોર્ટ પસું જાતનું કામકાજ વિના વીલંબ
ત્વરિત ગતીએ થઈ શકે છે.

1. Wherever there is a particular Life Assurance Problem a Sun Life of Canada Plan can solve it.
2. Prompt settlement of claims is a maxim of the Company's Management
3. During 1951 the Company paid over £31,000,000 to annuitants, policy holders and their families.

The Sun Life of Canada is a Leader in World Wide Assurance.

Consult us first.

C. C. PALSANIA

GENERAL AGENT

Business, Estate, Financial, Insurance and Immigration Consultant.
Sworn Translator.

100 Sir Lowry Road,
P.O. Box 4624.

CAPETOWN
Phone 32390

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had
at this office at 1s. 3d. including postage.

'Indian Opinion

Phoenix, Natal.